Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 232 (7973).

7 декабрь 1982 йил, сешанба

Баҳоси 3 тийин.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, РСФСР Олий Совети Президиумида

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва РСФСР Олий Совети Президиуми Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини нишонлаш юзасидан 1982 йил 21 декабрда Москва шаҳрида Кремлнинг Съездлар саройида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети ва Россия Совет Федератив Социалистик Республикаси Олий Советининг қўшма тантанали мажлисини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

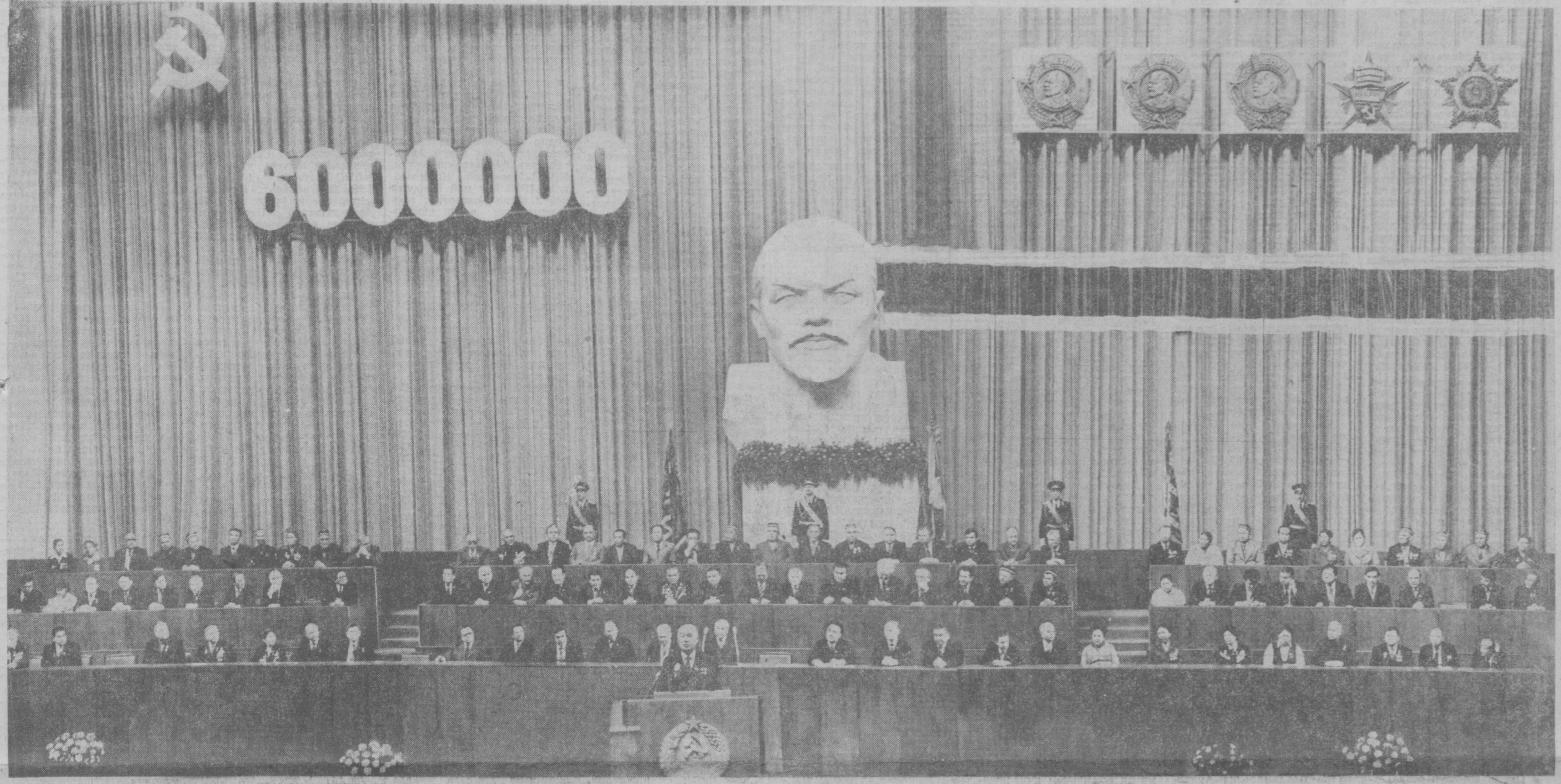

Тошкент. 4 декабрь. В. И. Ленин номли СССР Халқлари дўстлиги саройи. Ўзбекистон деҳқонларининг меҳнатдаги катта ғалабаси муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг табрикномасига бағишланган тантанали митинг президиуми.
Л. Гусейнов фотоси. («Правда Востока»).

ХАЛҚ БОЙЛИГИНИ ЯРАТАЁТГАН ОЛТИН ҚЎЛЛАРГА ОФАРИН!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА

Ўзбекистон ССР давлатга пахта сотиш юзасидан социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажарганлиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети Ўзбекистон меҳнаткашларига йўллаган табрикномага бағишланган тантанали митингда қатнашган бизлар шонли партиямизнинг ленинчи штабига сидқидилдан салом йўллаймиз ҳамда республика деҳқонлари, барча меҳнаткашларининг фидокорона меҳнатига берилган юксак баҳо учун қизғин миннатдорчилик ва астойдил ташаккур билдирамиз.

Ватан 6 миллион тонна Ўзбекистон пахтасини олди. Бу шонли меҳнат ғалабаси, Ўзбекистон экономикаси ва маданиятининг муваффақиятли ривожланаётганлиги — Коммунистик партия, унинг ленинчи Марказий Комитетининг доно раҳбарлиги, КПСС тарихий XXVI съезди қарорлари изчиллик билан амалга оширилаётганлиги натижасидир. Беш йиллик иккинчи йили ҳосили учун кураш пахтачилик тарихига деҳқонлар, барча меҳнаткашлар сабот-матонати ва қаҳрамонлиги, уларнинг ватанпарварлик ва интернационал бурчга содиқлиги рамзи бўлиб киради. Мамлакатимиздаги барча халқларнинг ва аввало улуғ рус халқининг бебаҳо ёрдами туфайли шундай меҳнат жасорати кўрсатилди, бу эса КПСС аграр сиёсати ҳаётий кучининг далилидир.

Мислсиз қийин ғалабага табиат инжиқликларига қарши астойдил олиб борилган фидокорона курашда замин ҳозирланди. «Оқ олтин» ижодкорлари баҳордаги одатдан ташқари жазирама иссиққа, ёздаги бўронли шамоллар ва қаттиқ сув танқиллигига, кузда ёққан қор ва тўхтовсиз ёмғирларга сабот-матонатни, қаҳрамонона меҳнатни ва юксак маҳоратни қарама-қарши қилиб қўйдилар.

(Давоми иккинчи бетда).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитети «В. И. Ленин номидаги Минск трактор заводи ишлаб чиқариш бирлашмаси, тупроқни ихоталовчи технологиялар учун қишлоқ хўжалик машиналари тайёрловчи ишлаб чиқариш бирлашмаси (Целиноградсельмаш), «Гомсельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳамда Плавск «Смичка» машинасозлик заводи коллективларининг КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорлари асосида қишлоқ хўжалиги ва саноатнинг озиқ-овқат тармоқлари учун ишлаб чиқариладиган машина-ускуналар техник даражаси, сифати ва пухталигини ошириш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш борасидаги ташаббуси тўғрисида» қарор қабул қилди.

Қарорда Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги «В. И. Ленин номидаги Минск трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси ва тупроқни ихоталовчи технологиялар учун қишлоқ хўжалик машиналари тайёрловчи ишлаб чиқариш бирлашмаси (Целиноградсельмаш). Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш учун машинасозлик министрлиги «Гомсельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси, енгил ва озиқ-овқат саноати ҳамда рўзғор буюмлари машинасозлик министрлиги Плавск «Смичка» машинасозлик заводи коллективларининг ташаббуси маъқулланди. Бу коллективлар «Озиқ-овқат программасига юқори сифатли, пухта ва самарали техника етказиб берайлик» деган шиор остида социалистик мусобақани авж олдириб юборган ва 1983—1985 йилларга қишлоқ хўжалиги ва саноатнинг озиқ-овқат тармоқлари учун ишлаб чиқарилаётган машина-ускуналар техник даражаси, сифати ва пухталигини ошириш ҳамда юксак самарали техника ишлаб чиқаришни кўпайтириш борасида зиммаларига қўшимча мажбуриятлар қабул қилдилар.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка, область, шаҳар ва район партия комитетларига қишлоқ хўжалиги ҳамда саноат озиқ-овқат тармоқлари учун машина-ускуналар ишлаб чиқарувчи барча корхоналар ва ташкилотлар меҳнат коллективларини КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов Пленумда сўзлаган нутқда баён этилган қоидалар ва хулосалар асосида шу машина-ускуналар техник даражаси, сифати ва пухталигини ошириш юзасидан социалистик мусобақага жалб этиш борасида ташкилотчилик ва сиёсий ишлар ўтказиш тавсия қилинди.

Марказий ва маҳаллий газеталарнинг редакцияларига қишлоқ хўжалик ва озиқ-овқат машинасозлиги, саноат бошқа тармоқлари корхоналари меҳнаткашлари қишлоқ хўжалиги ҳамда саноатнинг озиқ-овқат тармоқлари учун юксак самарали машина-ускуналар ишлаб чиқаришни ривожлантириш юзасидан зиммаларига олган мажбуриятларни қандай бажараётганларини мунтазам равишда ёритиб бориш, ишлаб чиқариш илғор коллективлари ва новаторлари тажрибаларини кенг кўламда пропаганда қилиш вазифаси топширилди.

Ўзбекистон деҳқонларининг меҳнатдаги катта ғалабаси муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг табрикномасига бағишланиб Тошкентда ўтказилган тантанали митинг

Ўзбекистон деҳқонларининг олти миллиондан ортиқ Ўзбекистон пахтаси давлат хирмонида! — деган меҳнат рапорти совет халқлари қардошлигининг ажойиб байрами — СССР ташкил этилганлигининг яқинлашиб келаётган 60 йиллигига берилган ғалаба салюти бўлиб янгради. Ҳаддан ташқари қийин об-ҳаво шароитларида мўл-кўл «оқ олтин», дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштирилди, йиғиштириб олинди, юбилей йилининг социалистик мажбуриятлари шараф билан бажарилди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг меҳнатдаги ажойиб ғалаба муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумига ва Министрлар Советига, Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашларига йўллаган табрикномаси республикада зўр қувонч туйғуси билан кутиб олинди.

Юбилей вахтасида эришилган муваффақиятларга берилган юксак баҳо республиканинг қишлоқ ва шаҳарларидаги миллион-миллион меҳнатчилар — ҳосил учун бўлган жангда актив ва фидокорона қатнашган ҳамма кишилар қалбида ҳаяжонли акс-садо берди, партия XXVI съезди тарихий режаларини, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларини муваффақиятли равишда амалга ошириш, жонажон Ватан бойлигини янада кўпайтириш йўлида янги-янги зафарларга руҳлантириб юборди.

4 декабрь куни Тошкентдаги В. И. Ленин номли СССР халқлари дўстлиги саройида шу табрикнома туфайли вужудга келган байрамона завқ-шавқ кайфияти айниқса яққол сезилиб турди. Айни шу ерда, шу йилнинг март ойида Леонид Ильич Брежнев Ўзбекистон ССРга Ленин ордени топшираётган пайтда республика меҳнаткашлари олдида хўжалик ва маданий қурилишнинг энг муҳим вазифаларини қўйган эди, бу вазифалар юбилей олди социалистик мусобақасининг асосий марраларини белгилаб берган эди. Мана энди шу мусобақанинг пешқадамлари саройга ўз бурчларини бажарганликлари учун фахрланиш туйғуларига тўлиб-тошиб келдилар. Йиғилишга келганлар кўксидаги қаҳрамонлик олтин юлдузлари, давлатнинг бошқа мукофотлари прожекторлар нурида ялтирайди. Машҳур пахтакорлар ва ғаллакорлар, саноат ишлаб чиқаришининг новаторлари, фан ва маданият арбоблари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг намояндалари сарой залида ўтиришибди. Сарой саҳнасига «6 000 000» рақами ёзилган. Кўп ойлар мобайнида бу рақам об-ҳаво инжиқликларига қарши жангга кирган ва эзгу мақсадга эришиш орзуси билан енг шимарган миллион-миллион кишилар учун ўзига хос машъал бўлиб хизмат қилди. Бугун, юксак марраға эришилган бир пайтда бу рақамда партия даъвати билан ижодий меҳнат чўққиларига кўтарилган халқнинг баҳодирона кучи бамисоли кўзгуда акс этгандек бўлиб турибди.

КПСС Марказий Комитетининг табрикномасига бағишланган тантанали митингни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев очди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси баланд руҳ билан фахрий президиумга сайланади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидовга сўз берилади. У гулдурос давомли қарсаклар остида КПСС Марказий Комитетининг табрикномасини ўқиб эшиттиради, сўнгра нутқ сўзлайди.

... деҳқонлар матонати ва қаҳрамонлиги рамзи, ватанпарварлик ва интернационал бурчга садоқат рамзи бўлиб киради. Шу боисдан ҳам пахтакорларнинг зўр ғайрат билан қилган чинакам қаҳрамонона меҳнатига алоҳида миннатдорчилик, энг олий ҳурмат ва офарин деса арзийди.

Пахтакорларга тенглашишга, пахтакорлардан ибрат олишга интилган қишлоқ хўжалиги бошқа тармоқларининг меҳнатчилари ҳам фидокорона ишладилар. Улар ҳам олинган социалистик мажбуриятларни шараф билан бажардилар.

Кўп миқдорда дон, сабзавот, мева, картошка, узум, полиз маҳсулотлари, каноп, пилла, чарвачилик маҳсулотлари етиштирилди. Давлатга 3 миллион 350 минг тонна, яъни планда белгиланганидан 370 минг тонна кўп мева-сабзавот топширилди.

Пахтакорларнинг, дала ва фермалардаги барча меҳнатчиларнинг ажойиб ғалабаси колхозчиларимиз, ишчиларимиз, зиёлиларимиз, ёшларимизнинг тинимсиз меҳнати, зўр истеъдоди ва маҳоратини, улуғ ва қудратли мамлакатимиздаги барча қардош республикалар мустаҳкам ҳамкорлиги ва ўзаро ёрдамини ўзида мужассамлаштирди.

6 миллион тонна пахта ҳосили — партия аграр сиёсати бунёдкорлик кучининг яққол ифодасидир, бизнинг КПСС XXVI съезди қарорларини, Озиқ-овқат программасини бажаришга қўшган ҳиссамиздир.

Бу йилги қишлоқ хўжалик ишларининг якунлари оғир об-ҳаво шароитида ҳам мўл ҳосил олиш мумкинлигидан далолат беради. Кўкламнинг совуқ келиши, дўл уриши, чигит қайта-қайта экилиши, ёзнинг одатдан ташқари иссиқ бўлиши, бениҳоя сув танқиллиги, куздаги ёғин-сочинлар ҳосилга катта зарар етказди. Бироқ, деҳқонлар руҳининг бардамлиги, матонати ва жасорати, юксак уюшқоқлик, ишчанлик, илғор агротехникага, комплекс механизацияга таяниш, ишлаб чиқаришнинг ҳамма соҳаларида аъло даражада ишлаш табиий офат оқибатларини имкони борича камайтирди, мўл ҳосил етиштириб, уни муваффақиятли равишда йиғиб-териб олишга имконият яратди.

Республика ўнинчи беш йиллик охирида биринчи бор эришган муваффақият яна бир карра мустаҳкамланди. Ҳар йили 6 миллион тонна пахта етиштириш қўли олтин пахтакорларимиз учун норма ва анъана бўлиб қолмоқда.

Кўрилган тадбирлар натижасида, КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукуматининг катта ёрдами туфайли пахта сифати анча ошди. 1980 йилдаги 46 процент ўрнига ҳосилнинг сал кам 70 проценти биринчи навларга топширилди. Энг қимматбаҳо ингичка толали пахта етиштириш анча кўпайди.

Ўзбекистоннинг пахта толасини сотиб олаётган мамлакатлар тобора кўпаймоқда. Ҳозир бу қимматли маҳсулот 32 чет давлатга етказиб берилмоқда.

Шундай қилиб, партиянинг об-ҳаво шароитлари қандай бўлишига қарамай, аграр саноат комплекси фаолиятининг барқарор натижаларига эришиш, халқ хўжалик планларини ҳамда социалистик мажбуриятларни тўла ва ошириб бажариш мумкин ва лозим, деган кўрсатмаси амалда рўёбга чиқарилмоқда.

Шу шодиёна ва тантанали кунда Ўзбекистоннинг катта пахта хирмони учун бўлган чинакам умумхалқ жангида қатнашган ҳар бир кишига, республикамиз шуҳратига шуҳрат қўшган ҳамма кишиларга чин кўнгилдан ташаккур ва миннатдорчилик билдирамиз.

Эркак ва аёл колхозчиларга, совхозларнинг эркак ва аёл ишчиларига, қишлоқ хўжалик мутахассисларига кўпдан-кўп раҳмат. Улар эрта баҳор кунларидан то кеч куз, ёғин-сочингача бир фикр — пахта, ҳосил фикри билан яшадилар, ҳар бир чаноқда салмоқли ҳосил етиштиришга интилдилар, табиий офат зарбларини мардона қайтардилар.

(Давоми иккинчи бетда).

Ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВ нутқи

Азиз ўртоқлар! КПСС Марказий Комитетининг табрикномаси — жуда катта аҳамиятга эга бўлган, алоҳида маънога тўлиқ ҳужжатдир. Унда Ўзбекистон деҳқонларининг, барча меҳнат кишиларининг илҳомбахш меҳнатига юксак баҳо берилган. Табрикноманинг тўлқинлантирувчи сўзларида КПСС ленинчи Марказий Комитетининг пахтакорлар тўғрисидаги, совет кишиларининг бахт-саодати ҳақидаги оталарча ғамхўрлиги ифодаланган. Табрикнома Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги ва бутун аграр саноат комплекси меҳнатчиларини, партия, совет, хўжалик органларини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада интенсивлашга оид аниқ йўл-йўриқлар билан қуроллантиради.

Азиз ўртоқлар, самимий табрик сўзлари учун, ишимизга берилган юксак баҳо учун сизларнинг номингиздан, сизлар орқали Ўзбекистон деҳқонлари ва барча меҳнаткашлари номидан КПСС ленинчи Марказий Комитетига, Марказий Комитетнинг Сиёсий бюросига сидқидилдан ташаккур изҳор этишга ижозат бергайсизлар.

Биз ноябрь Пленумининг қарорларига амалий иш билан жавоб бериб, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг кўрсатмаларига амал қилиб, эришилган натижаларни мустаҳкамлабгина қолмай, шу билан бирга янада кўпайтириш учун бутун кучимиз, билимимиз ва ғайратимизни ишга соламиз, коммунистик қурилишда янги юксакликларни эгаллаймиз, деб КПСС Марказий Комитетига, Марказий Комитетнинг Сиёсий бюросига ваъда берамиз.

Беш йилликнинг иккинчи йили ҳосили учун бўлган жанг пахтачилик тарихига

ХАЛҚ БОЙЛИГИНИ ЯРАТАЁТГАН ОЛТИН ҚЎЛЛАРГА ОФАРИН!

(Боши биринчи бетда).

Механизаторларимиз пахтазорларда жонбозлик билан меҳнат қилдилар. Дала гвардиячилари техникадан юксак унум билан фойдаланиб, ўз машина бункерларидан уч миллион тоннадан кўпроқ «оқ олтин» тўкдилар.

Қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги, Госкомсельхозтехника бўлинмалари, тайёрлов ташкилотлари, транспорт ходимлари, қишлоқ хўжалик авиациясининг учувчилари, олимлар ва мутахассислар ҳам пахтакорларнинг муносиб муваффақиятига ҳақли равишда шерик эканликлари билан фахрланадилар.

Ўтган мавсум Ўроқ билан Болғанинг мустаҳкам иттифоқини, шаҳар ва қишлоқ меҳнатчилари ўртасида доимо кучайиб бораётган дўстлик ва ўзаро ёрдам муносабатларини янги куч билан намойиш этди. Республика саноат корхоналари қишлоққа машина-механизмларни, запас қисмлар, ўғитларни, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида техника тараққиётини ривожлантириш ва уни интенсивлаш учун зарур бўлган ҳамма нарсаларни ўз вақтида етказиб турдилар.

Ишчилар, хизматчилар, студентлар ва ўқувчилар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва ҳукуматининг мурожаатномасини дилга жо қилиб, ҳосил теримининг долзарб кунларида далага чиқдилар, пахтакорлар билан ёнма-ён туриб ишладилар. Республика шаҳарларининг аҳолиси ўзининг граждалик ва ватанпарварлик бурчини шараф билан муносиб равишда адо этди.

Азиз ўртоқлар, сизларнинг чинакам бебаҳо ёрдамингиз учун, қаҳрамонона меҳнатингиз учун сизларга таъзим қиламиз ва чин кўнгилдан раҳмат айтамиз!

Маданият, соғлиқни сақлаш, маиший хизмат, савдо-сотиқ ходимларининг пахтакорларга қилган ғамхўрлигини юксак қадрлаймиз, уларнинг куч-ғайратлари туфайли теримчилар ва механизаторлар самарали ишлаши учун зарур шарт-шароит яратилди.

Партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, колхоз ва совхозларнинг, бўлимлар ва бригадаларнинг раҳбарлари, мутахассислар ўтган йилларда бўлгани каби бу йил ҳам қўйилган вазифаларни муносиб даражада бажардилар. Ташкилотчилик ва сиёсий иш юксак даражада бўлганлиги, социалистик мусобақа кенг қулоч ёзганлиги, илғор методлар амалда жорий этилганлиги «оқ олтин» мавсуми муваффақиятли туғалланишига кўмаклашди.

Тугаб бораётган йилнинг якунлари бизни қувонтиради. Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқлари янги поғонага кўтарилди. Саноат меҳнатчилари ишлаб чиқаришни янада ўстиришни, техникавий -иқтисодий кўрсаткичлар яхшиланишини таъминладилар. Қурилиш, транспорт, алоқа ходимлари, экономика ва маданият бошқа соҳаларининг ходимлари дуруст муваффақиятларга эришдилар.

Ҳақиқатан ҳам биз кўп иш қилдик. Аммо, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов ноябрь Пленумида айтганидек, келгусида ҳали зўр ғайрат билан қилинадиган кийин ишлар турибди. Шунинг учун ҳам меҳнаткашлар оммасининг активлигини, партия ташкилотлари ташкилотчилик ва сиёсий ишининг таъсирчанлигини ошириш, давлат ва меҳнат интизомини доимо мустаҳкамлаш, топширилган иш учун ходимларнинг масъулиятини ошириш жуда муҳимдир. Ҳар бир киши КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми ўртага қўйган мақсад ва вазифаларни ҳамда ўзининг шу мақсад ва вазифаларга эришишга қўшадиган ҳиссасини равшан тасаввур қилиши лозим.

КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарорлари, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумда сўзлаган программавий нутқи партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, хўжалик органлари, Ўзбекистондаги ҳар бир меҳнатчи зиммасига ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсивлашни кучайтириш, халқ хўжалигининг самарадорлигини ва иш сифатини ошириш вазифасини юклайди.

Бизнинг ишларимиз ва режаларимиз истиқболни кўзлайди. Тузумимизнинг моҳияти мана шундай. Совет турмуш тарзимиз мана шундай.

Ҳозир қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари қишки тадбирларни амалга ошириш суръатларини кескин кучайтиришлари, чорва қишловини намунали ўтказишлари керак. Даладаги, фермадаги ва устахонадаги ишларни комплекс ўтказиш келгуси йилда рекорд миқдорда пахта, дон, мева, сабзавот ҳамда деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотлари ҳосилини олиш учун пухта замин яратиш, шу тариқа Озиқ-овқат программасини бажаришга кўпроқ ҳисса қўшиш имконини беради.

Индустрия ходимлари бутун диққат-эътиборни фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, меҳнат унумдорлигини оширишга, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилашга қаратишлари зарур. Ишлаб чиқаришнинг ҳамма соҳаларида қолоқларсиз ишлаймиз, йилни, яхши техникавий-иқтисодий кўрсаткичлар билан туғаллаймиз! — деган сўзлар ҳозир саноат корхоналари ва бирлашмалари, министрликлар ва идоралар коллективларининг шиори бўлиши керак.

Шу кунларда қурувчилар олдида ғоят масъулиятли вазифалар турибди. Уларнинг вақти оз қолди, йил охиригача эса ҳали жуда кўп иш қилиниши керак. Қурувчилар меҳнатдаги ғайратни икки-уч ҳисса ошириб, йилнинг қурилиш программасини бажарадилар ва ишга туширидадиган ҳамма ишлаб чиқариш, уй-жой ва маданий-маиший объектларни фойдаланиш учун топширадилар, деб умид қиламиз.

Ўзбекистон меҳнаткашларининг хўжалик ва маданий қурилиш ҳамма соҳаларида аҳиллик билан пухта ишлаши, ижодкорлик, ташаббускорлик билан ишлаши Ленин партиясининг ғамхўрлиги га бизнинг энг яхши жавобимиз бўлади.

Сўзимнинг охирида республика ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари ва зиёлилари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани янада кенг қулоч ёздирадилар, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини ошириш учун янги-янги резервлар ва имкониятларни ишга соладилар, беш йилликнинг учинчи йили планларини ошириб бажарадилар, партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари тарихий қарорларини амалга ошириш учун курашда янги муваффақиятларга эришадилар, деб КПСС ленинчи Марказий Комитетига, Марказий Комитетининг Сиёсий бюросига яна бир бор ваъда беришга руҳсат этгайсизлар.

* * * *

Ленин йўли районидаги Будённий номли совхоз бригадири Х. Сафаров, «Ташсельмаш» заводининг ишчиси В. К. Яновский, Тошкент политехника институтининг студенти С. Аҳмедова, Ўзбекистон халқ ёзувчиси К. Яшин, Нукус районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозининг бригадири А. Нажимов ўз нутқларида республика барча меҳнаткашларининг фикр-ўйлари ва ҳис-туйғуларини ифодалаб бердилар. Сўзга чиққан нотиқлар халқ фаровонлигини ошириш, қардош республикаларнинг экономикаси ва маданиятини муттасил равнақ топтириш тўғрисидаги тинимсиз ғамхўрлик учун, халқ хўжалиги барча тармоқларини ва аввало пахтачиликни ривожлантиришда Ўзбекистонга берилаётган жуда катта ёрдам учун жонажон Коммунистик партияга, Совет ҳукуматига астойдил миннатдорчилик изҳор этдилар.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми, СССР Олий Советининг сессияси қарорлари ғайрат-шижоатни янада жўш урдириб юборганлиги, КПСС XXVI съездининг халқ фаровонлигини ошириш, севикли ватан бойлиги ва қудратини юксалтириш тўғрисидаги тарихий режаларини амалга ошириш учун бундан буён қилинадиган ишларнинг конкрет йўлларини белгилаб берганлиги митингда таъкидлаб ўтилди. Митинг қатнашчилари Коммунистик партия билан Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг ноябрь Пленумидаги нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни якдиллик билан қўллаб-қувватлашларини билдирдилар.

Митингда сўзланган ҳамма нутқлар бир фикр: Ўзбекистон меҳнат колективларининг, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг куч-ғайратларига, КПСС Марказий Комитетининг табрикномасида берилган юксак баҳо ҳар бир меҳнаткаш зиммасига катта масъулият юклайди, уларни янги-янги зафарларга чорлайди, деган фикр билан йўғрилган эди. Эришилган муваффақиятларни кўпайтириш, беш йилликнинг учинчи йили хўжалик ва маданий қурилишнинг барча соҳаларида янада самарали бўлишига эришиш — республика ишчилари, колхозчилари, зиёлиларининг шон-шараф ишидир.

Республика пахтакорлари партиянинг аграр сиёсатини изчиллик билан амалга ошириб, ўз маҳоратларини такомиллаштириб, сурункасига уч йилдан бери ватанга олти миллион тоннадан ошириб пахта бермоқдалар. Ўзбекистонда «оқ олтин» етиштириш бундан буён ҳам муттасил кўпаяберади, деб ишонч билдиришди нотиқлар. Тошкент технологиясининг кенг жорий этилиши, фан ва техника ютуқларидан фойдаланиш — шу вазифани ҳал этиш йўлидир, ҳар қандай об-ҳаво шароитларида эрта ва мўл пахта ҳосили етиштириш йўлидир. Ўзбекистонда дон, сабзавот, мева, узум етиштиришни кўпайтириш учун, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қабул этган Озиқ-овқат программасидан келиб чиқадиган ҳамма вазифаларни ҳал қилиш учун катта-катта имкониятлар борлигини юбилей йилининг якунлари кўрсатди. Бинобарин, республика қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари ва бутун аграр саноат комплексининг меҳнаткашлари далалар ва фермалар маҳсулоти етиштиришни кўпайтириш, сифатини яхшилаш учун зарур бўлган ҳамма ишларни қилишларига шак-шубҳа йўқ.

Митинг қатнашчилари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига табрикнома қабул қилдилар. Табрикномани Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев ўқиб берди.

Тантанали митингда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари Е. А. Айтмуротов, И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, А. А. Хўжаев, Н. М. Маҳмудова, Л. Н. Мелкумов, У. У. Умаров қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

ЛЕНИН ПАРТИЯСИ БАЙРОҒИ ОСТИДА, ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ БАЙРОҒИ ОСТИДА

СССР ВА РСФСР ИЖОДИЙ СОЮЗЛАРИ ҲАМДА ТАШКИЛОТЛАРИ ПРАВЛЕНИЕЛАРИНИНГ БИРЛАШГАН ПЛЕНУМИ

Кўп миллатли совет маданияти усталари халқнинг қаҳрамонона зафарларидан, ўзининг 60 йиллигини кутиб олаётган Ватанимизнинг буюк ютуқларидан илҳом олмоқдалар. Улар ягона оила туйғуси билан жипслашиб, олижаноб инсонпарвар ғоялардан руҳланиб, ўз истеъдодларини партияга, Ватанга, халққа хизмат қилдирмоқдалар.

Партиянинг халқ манфаатлари билан яшангиз, коммунистик қурилишнинг актив иштирокчилари бўлингиз, деган наказини маданият арбоблари сидқидилдан қабул этдилар. Барча совет кишилари қатори улар ҳам КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларини, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумдаги нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни астойдил маъқулламоқдалар.

СССР ва РСФСР ижодий союзлари ҳамда ташкилотлари правлениеларининг 3 декабрь куни Москвада бўлиб ўтган бирлашган пленуми Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг олтмиш йиллигига бағишланди. Таниқли ёзувчилар, композиторлар, рассомлар, архитекторлар, кинематографиячилар, театр арбоблари, журналистлар, марказий идеология муассасалари ва идораларининг раҳбарлари Катта Кремль саройига тўпландилар.

В. В. Гришин, К. У. Черненко, П. Н. Демичев, М. С. Соломенцев, М. В. Зимянин ўртоқларни пленум қатнашчилари қарсаклар билан кутиб олдилар.

Пленум қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросини баланд руҳ билан фахрий президиумга сайладилар.

Мажлис аҳли замонамизнинг энг буюк сиёсат ва давлат арбоби, санъат ва адабиётни ривожлантириш тўғрисида, Совет жамиятининг маънавий бойликларини кўпайтириш ҳақида, ижодий союзларнинг фаолияти тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб келган Леонид Ильич Брежнев хотирасини бир дақиқа сукут сақлаб ҳурмат билан эсга олдилар.

Пленумни СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Г. Марков очди.

Ҳар бир совет кишисини ғоят тўлқинлантирувчи катта тантанали байрам шарофати билан шу тарихий залга тўпландик: ССР Иттифоқи 60 ёшга тўлмоқда, — деди у. Бугун байрам арафаси кунида биз аввало Ленинни, коммунистик идеяларни олижаноблиги, ишчилар синфининг шон-шарафи ва виждони, революция шунқорларининг мардлиги, халқлар тажрибаси ва донишмандлигини ўзида мужассамлаштирган Ленин партиясини тилга оламиз. Партия билан халқнинг бирлиги, уларнинг Ленин байроғи остидаги жипслиги ҳамма ғалабаларимизнинг энг асосий калити бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Тенг ҳуқуқли республикаларнинг мустаҳкам иттифоқи —ленинча миллий сиёсат ҳаётбахшлигининг яққол исботидир. Биз СССРга кирувчи ҳар бир социалистик миллат ва элатнинг чинакам равнақи билан фахрланамиз.

Интернационализм, янги социалистик қардошлик, ўзаро ёрдам, ҳурмат муносабатлари турмушимизнинг мазмуни, ҳаётимиз, жон дилимиз бўлиб қолди. Бизга буни Коммунистик партия ўргатди. У бизни шу йўлдан олға бошлади, бизни руҳлантирди, жипслаштирди, уюштирди. Ҳозир янги тарихий бирлик бўлиб қолган турли миллатларга мансуб миллион-миллион совет кишилари жонажон Коммунистик партиянинг улуғ меҳнати ва қаҳрамонлиги учун унга ташаккур айтмоқдалар!

Нотиқ санъаткор зиёлилар қаҳрамонона давримизни, замондошимизни, коммунизм бунёдкори ва бинокорини мадҳ этувчи асарлар яратиш устида янада активроқ ишлайдилар, Ватанимиз маданиятига муносиб ҳисса қўшадилар, деб партияга, КПСС ленинчи Марказий Комитетига, ўртоқ Ю. В. Андропов бошчилигидаги Сиёсий бюрога ваъда берди.

Эндиликда совет адабиёти ва санъатининг чет эллардаги обрў-эътибори ҳар қачонгидан ҳам кўра баланддир, — деди пировардида нотиқ. Биз адабиётлар бирлиги ва қардошлигини янги куч билан мустаҳкамлайверамиз. Бинобарин ғоявий душманларимиз ва ғаламисларининг ҳар қандай кирдикорлари ҳам бизни тўхтатиб қололмайди, ҳар ишда ва ҳар жойда, ҳамиша Коммунистик партия билан бирга бўлиш, у билан бирга тинчлик ва коммунизм тантанаси учун курашиш қатъиятини камайтира олмайди.

Пленум қатнашчилари — барча республикалар ижодкор зиёлиларининг намояндалари давр билан ҳамнафас бўлиш, ўз ижоди билан коммунистик идеалларга хизмат қилиш иштиёқи тўғрисида зўр манфаатдорлик билан партиявий позицияларда туриб гапирдилар.

Шуниси диққатга сазоворки, ўша пайтдаёқ, ССР Иттифоқи ташкил этилиши билан жаҳон тарихида мисли кўрилмаган ноёб ҳодиса —ягона совет бадиий маданияти қурилиши учун ҳам пойдевор яратилган эди.

Биз шуни англаймизки, тинчлик шароитидагина, санъат аҳли олдида ўз истеъдодини одамларга бағишлаш учун ғоят кенг имкониятлар очилган шароитдагина чинакам бунёдкорлик, ҳақиқатан ҳам эркин ижод қилиш мумкин, деди нотиқ. Шу боисдан ҳам биз жонажон Коммунистик партиямизнинг тинчликсевар сиёсатини астойдил, чин қалбдан қўллаб - қувватламоқдамиз, шу боисдан биз ўз санъатимизни тинчлик ишига, халқлар ўртасида жамҳижатлик ва дўстлик учун кураш ишига шу қадар илҳом билан бағишламоқдамиз.

Бирлашган пленум қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига баланд руҳ билан йўллаган табрикномада маданият усталари коммунистик бунёдкорлик умумхалқ иши учун курашда кучларини аямайдилар, ўз талантларини давримизга, улуғ халқимизга муносиб асарлар яратишга сарфлайдилар, деб ваъда бердилар.

(ТАСС мухбирлари).

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА

(Боши биринчи бетда).

Барча совет кишилари каби республика ишчилари, колхозчилари ва зиёлилари ҳам КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми ҳамда СССР Олий Совети еттинчи сессияси қарорлари туфайли юзага келган зўр сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати жўш урган вазиятда яшаб, ишламоқдалар.

Республика меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Юрий Владимирович Андроповнинг Пленумда сўзлаган ғоят сермазмун программавий нутқини баланд руҳ билан қабул қилдилар. Бу нутқда партия ички ва ташқи сиёсатининг актуал проблемалари кўтариб чиқилган, Совет экономикасининг ҳозирги аҳволи атрофлича таҳлил қилинган. мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришнинг туб вазифалари белгиланган, уларни бажариш йўллари ва воситалари кўрсатиб берилган.

Бизнинг партиямиз халқимизни коммунизм қурилишида янги-янги марраларни эгаллашга комил ишонч билан бошлаб бормоқда. Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлаш, совет кишиларининг фаровонлигини ошириш юзасидан Пленум қарорлари, КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси собитқадам фаолияти — ленинча тўғри йўл бўлиб, КПСС XXVI съезди белгилаган программанинг изчил ва муттасил амалга оширилишидир. Республика меҳнаткашлари Пленум қарорларини янги резервлар ва имкониятларни тинимсиз қидиришга, шу йилги топшириқларни муваффақиятли адо этишга, 1983 йилги ҳамда умуман беш йиллик планини тўла ва ошириб бажаришга қаратилган жанговар ва конкрет ҳаракат программаси деб қабул қилдилар.

Пленум қарорларидан ва КПСС Марказий Комитети табрикномасидаги самимий сўзлардан руҳланган республика меҳнаткашлари эришилган марраларни мустаҳкамлаш, деҳқончилик ва чорвачилик жамики маҳсулотларини етиштиришни янада кўпайтиришни таъминлаш, СССРнинг Озиқ-овқат программасини бажаришга кўшадиган ҳиссасини ошириш учун ҳамма ишни қиладилар. Пахта етиштиришни муттасил кўпайтиришни, унинг сифатини оширишни ўзимизнинг ватанпарварлик ва интернационал бурчимизни бажаришдаги бош вазифа деб биламиз.

Ўзбекистон ишчилари, колхозчилари, зиёлилари ўн биринчи беш йиллик иккинчи йилини муваффақиятли туғаллай туриб партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари белгилаган улуғвор режаларни амалга ошириш борасида яна ҳам зўр сабот-матонат билан ишлашга азму қарор бергандирлар. Биз КПССнинг доно ички ва ташқи сиёсатини қизғин ва якдиллик билан, чин қалбдан маъқуллаймиз ҳамда қўллаб-қувватлаймиз. Бутун дунёда тинчлик, совет кишиларининг бахт-саодати ва фаровонлиги — КПССнинг олий мақсадидир.

Жонажон ленинчи партия теварагига маҳкам жипслашган Ўзбекистон меҳнаткашлари кўп миллатли социалистик Ватанимизни янада гуллаб яшнатиш учун бундан буён ҳам ўзларининг бутун кучи, билимлари ва тажрибасини сарфлайберадилар, деб КПСС Марказий Комитетига, Марказий Комитет Сиёсий бюросига ваъда берамиз.

Яшасин улуғ Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

Барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар!

18 ДЕКАБРЬ КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК

ОБЛАСТЬ ШТАБИНИНГ КЕНГАШИ

Кеча 18 декабрь куни коммунистик шанбалик ўтказиш бўйича область штабининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашни штаб раиси — Тошкент область партия комитетининг секретари Ф. Г. Потуремский олиб борди.

Кенгашда штаб аъзоларининг шанбаликка тайёргарликнинг бориши тўғрисидаги ахборатлари тингланди. Шунингдек, штаб аъзолари область шаҳар ва районларига бириктилди.

ЯГОНА СИЁСИЙ КУН

БУГУН областимизда навбатдаги анъанавий ягона сиёсий кун ўтказилади. У меҳнат коллективларида КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорлари ва СССР Олий Советининг VII сессияси ҳужжатларини пропаганда қилишга бағишланмоқда.

Ягона сиёсий кунда республика министрликлари ва идораларининг, область ташкилотларининг раҳбар ходимлари, область партия комитети аъзолари, область Совети депутатлари иштирок этадилар. Жойларда ўтказиладиган лекция ва суҳбатларда район ва шаҳар партия комитетлари бюроси, район ва шаҳар ижроия комитетлари аъзолари, маҳаллий Советлар депутатлари, «Билим» жамияти аъзолари ҳам қатнашадилар.

Ҳар бир саноат корхонаси, қурилиш, транспорт, алоқа ташкилоти, колхоз ва совхозлар, муассасалар, ўқув юртларида СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш, ўн биринчи беш йиллик учинчи йили план топшириқларини муваффақиятли бажариш соҳасида меҳнат коллективлари олдида турган вазифалар тўғрисида лекция ва суҳбатлар ўтказилади.

ДИЛ АМРИ БИЛАН

ШАРОФ РАШИДОВНИНГ ЯНГИ АСАРИНИ ЎҚИБ

АДАБИЙ танқиднинг ўзига хос илҳомбахш қувончли томонлари бўлади. Гоҳида яхши, пухта асарларни ўқиб қоласан. Шунда ўқиб туриб, адабий-танқидчилик ёки адабиётшунослик касбингни ҳам унутиб, оддий китобхон ҳолига тушасан. Албатта бундай зўр қизиқиш ва истак билан ўқилган китоблардан сўнг ўзингни енгил ҳис ҳам этасан. Пироварди эса, фикрлар оғушига тортади. Демак, қайсики бадиий асар ўз китобхонини фикрлашга чорладими, деярингки, унинг тарбиявий-эстетик қиммати катта бўлади.

Шу йилги «Шарқ юлдузи» (11-сон) журналида босилган атоқли адиб Шароф Рашидовнинг «ДИЛ АМРИ» қиссаси ҳам худди шундай сифати ва хусусияти билан эътиборни тортади. Асар Улуғ Ватан уруши мавзусида яратилган бўлиб, бир қараганда мавжуд ўзбек совет ҳарбий проза асарлари сирасига кирадигандек туюлади. Аммо қиссани ўқиб, жиддийроқ мулоҳаза юритилса, унда ҳозирги халқаро ҳаёт марказида турган ва жаҳон афкор оммасини ташвишга солаётган уруш ва тинчлик проблемаси ҳал этилаётганлиги асарнинг ҳам сиёсий-ижтимоий, ҳам тарбиявий-эстетик аҳамиятини келтириб чиқаради. Шу тарзда «Дил амри» қиссаси урушларга қарши туриб, тинчлик учун кураш ғоясини илгари суради. Шу ҳол айни чоғда қиссанинг ғоявий-сиёсий пафосини тайин этиш билан бирга, унинг жанр турини ҳам белгилаб беради. Яъни «Дил амри» фақатгина ҳарбий мавзудаги асарлар сирасигагина кириб қолмай, балки сиёсий қисса сифатини ҳам олади.

Аввало шуни алоҳида қайд этиш керакки, асар гарчи юксак публицистик руҳ ва ўткир сиёсий пафос билан йўғрилган бўлса ҳам жуда ёқимли, майин ва ширали тилда битилганлиги унинг ўқимишли бўлишини таъминлайди, китобхонни зериктирмайди ҳам. Яна адибнинг ижодий услубининг ўзига хослигида ҳам намоён бўлади. Бинобарин, ёзувчининг аввалги асарларида шаклланган лиро-романтик ҳамда эпик ва публицистик услубларининг бир асарнинг ўзида қоришиқ ҳолда келиши, тасвир оҳангларини ранг-баранг тарзда ўзаро алмашланиб туриши ўқувчини толиқтиришига имкон бермайди. Бу албатта ёзувчи маҳоратининг камолотидан демакдир.

Асарнинг материали, композицион қурилишига келганда шуни айтиш лозимки, у мавжуд ўзбек ҳарбий проза асарларидан жиддий фарқланиб туради. Тўғри, атоқли санъаткор Ойбек ҳам ўзининг «Қуёш қораймас» романида Москва остонасидаги жангларни ва урушнинг биринчи босқичини тасвирлаб берган эди. Аммо «Дил амри» қиссасида яна ўзгача ҳолат намоён бўлади, адиб ўзига хос йўл танлайди. Аввало қисса муаллифи материал ва воқеалар географиясини торроқ олади. Яъни тасвир биргина Берёзовка қишлоғи доирасида боради. Бунинг устига воқеаларнинг вақт тақозоси ҳам ихчам — урушнинг бошланишидан то декабригача бўлган муддат қамраб олинади. Ва ниҳоят, қиссада одатдаги асарлардагидек асар қаҳрамонлари ҳарбий жангчилар, катталар эмас, балки агар таъбир жойиз бўлса, она сути оғзидан кетмаган гўдаклар, навқирон қиз ва ўғил болалардан ташкил топади. Бу бежиз эмас. Бизнинг назаримизда ёзувчи томчида қуёш акс этганидек, биргина Берёзовка жангларини тасвирлаш орқали ҳам бутун мамлакатимиз халқларининг она-Ватан дахлсизлиги учун адолатли кураш йўлига ўтганлигини умумлаштириб беришни кўзда тутади ва шундай таассурот қолдиради ҳам.

Қолаверса, ана ўша 41-йилнинг декабрларига келиб, биринчи бор Москва остоналарида фашизмнинг қуролли тиши синган эди. Ва бу бутун уруш тақдирини ҳал этганлиги маълум. Ана шу дастлабки ғалаба кейинчалик Сталинград бўсағасида ва Курскдаги буюк зафарларга муқаддима бўлиб хизмат қилди. Адибнинг мақсади ҳам урушнинг боришидаги ана шу дастлабки зафарлиқ одимни алоҳида қайд этиш, унинг оламшумул тарихий аҳамиятини умумлаштириб беришдан иборатдир.

Асар қаҳрамонлари эса, айтганимиздек, ҳали ўн гулидан бир гули очилиб улгурмаган, болалик гаштига тўймаган гўдаклардан иборатдир. Бу ҳам маълум мақсадни, адиб олға сурган ғояни ташишга қаратилганлиги ҳам табиий. Тўғри, қиссада ана шу ёшлар қатори биринчи жаҳон урушида қатнашган граждалар урушида иштирок этиб, Ўрта Осиёда босмачи бандаларнинг тугатилишида фаол курашган Иван Иванович ёки кекса темирчи Миша бобо, Шахов, Федотов каби партия ва совет ходимлари, Есин ва Темиров каби профессионал жангчилар ҳам иштирок этадилар. Улар ҳар жиҳатдан урушнинг боришига таъсир кўрсатадилар, ёшларга маёқ бўлиб кураш йўлини ёритиб турадилар. Аммо шундай бўлса-да, қиссадаги воқеаларнинг марказида Серёжа ва унинг синглиси Ира ҳамда ҳамсояси Тараслар образи туради. Муҳими ва ёзувчи маҳорати ҳам шундаки, мана шу асар марказида турган ҳар уч ёшнинг образини жонли, реал ва ҳаётий чиққанлигидадир. Улар ўз ёшларига қараганда анча эрта етилган, ёш бўлсалар ҳам кўп ишларга бош бўладиган даражада ҳаракат қиладилар. Лейтенант Темиров айтганидек: «Ё мен янги истеъдоднинг жонли гувоҳи бўляпман, ёхуд уруш улғайтиради...», Ҳа, улар ўз тенгқурларидан эрта улғайганлардан эканлиги билан характерланади ва ажралиб турадилар.

Шунинг учун ҳам улар ҳар қандай даҳшат, қийноқ ва ўлимдан заррача бўлсада қўрқмайдилар. Ота-оналарининг қаҳрамонона анъаналарига содиқ қоладилар. Айни чоғда партизанлар ҳаракатига жуда катта кўмак бериб, разведка ишларини ҳам бажарадилар. Айниқса, Серёжа, Ира ва Тарасларга бош бўлиб, йўл-йўриқ кўрсатиб туради. Мана шу оғир кураш шароитида Серёжа характер жиҳатдан шаклланиб қолмай, балки ўз йўлини топиб улгурмаган, отаси сотқинлигидан бўйи эгилган Тарас каби ёшларнинг оёққа туриб олишида етакчи роль ўйнайди. Тарас йўл қўйган ёки йўл қўйиши мумкин бўлган хато ва камчиликларнинг олдини олишга кўмаклашади. Пировардида Тарас ҳам она-Ватан иши, озодлиги учун жон фидо қилиш даражасига етади. Партизанлар ва дўстлари ишончини қозониб, одам сифатида обрў-ҳурматга киради. Бу йўлда у ўзининг сотқин отасидан ҳам ўч олишдан тоймайди, уни ўлимга маҳкум этади ҳам.

Умуман, қиссадаги ана шу каби ёшлар образи асосан муваффақиятли чиққан бўлиб, улар ўз китобхон тенгдошини янги-янги ўй-фикрларга, иродали ва жасур, меҳнатсевар ва ватанпарвар, дўст ва садоқатли бўлишга чорлаб туради.

Қиссадаги бир қатор образлар ўз характер эътибори билан фашизм ғоясини ташишга хизмат этадилар. Булар орасида ўзининг касофат қилмишларига кўра совет ҳокимияти даврида жазоланган, аммо фашистлар томонидан озод этилиб, уларнинг думига айланган Герасим, Кудимов, Ирирархий ҳамда гестапочи капитан майор, жандарма бошлиғи Эберт, сотқин Дормидант (Ганс) каби салбий образлар ҳам ўзига хос ғоявий нагрузка кўтарадилар. Айниқса, Шульга, Герасим, Клаус ва Кудимовлар она-Ватанимизга катта зарар етказадилар. Кўплаб бегуноҳ совет гражданларини қийноқларга солиб, азоб берадилар, жабрлайдилар, Тиш-тирноқлари билан қуролланиб, социалистик тузумни барбод этишга уринадилар. Шу мақсадда Москва учун, она-Ватан юраги бўлган Москва учун бўлган жангларда ҳокимликни қўлга олиш учун жон-жаҳдлари билан курашадилар. Қурол-яроғлари сони ва қудратига таянадилар. Аммо, билмайдиларки, дунёда қурол-яроғдан, фашизмдан ҳам зўр куч борлигини. Бу куч совет кишилари ўртасида дўстлик, бирликда эканлигини унитадилар. Тараснинг онаси Зоя Андреевна айтганидек «куч бирликда, дўстликда, содиқликда» бўлганлигидан Серёжа, Ира ва Тараслар олиб борган кураш зафарларга етаклайди. Ана шу ягона оила олиб бораётган кураш оқибатида дастлабки қақшатғич зарба Москва остоналарида бериладики, фашизм орқага чекинишга мажбур бўлади. Совет армияси эса кетма-кет ҳужумга ўта бошлайди. Шу ўринда ёзувчи «Совуқ декабрь шамоли эсиб турарди. Бу алам шамоли, кураш шамоли, умид ва ишонч шамоли эди», деган тасвирдан сўнг қиссага нуқта қўяди. Шу билан асарда мантиқий бир тугалланиш ҳам пайдо бўлади. Бироқ, гап фақат шу билангина тугалланмайди. Энг муҳими қиссадан чиқадиган ҳисса, хулоса тобора чуқурлаша боради, ўқувчини ўйлатиб, янги-янги хулосаларга етаклайди. Оқибатда асардан кузатилган ғоявий мақсад фақат урушларга қарши туриб, тинчлик учун курашдан иборатмикан, деган фикр чулғаб олади. Қиссадан совет кишиларига хос ҳамдўстлик, бирлик, интернационализм, ватанпарварлик, маънавий-ахлоқий етуклик, катталар билан ёшлар ҳамкорлиги ва қаҳрамонона анъаналар узвийлиги каби яна қанчадан-қанча хулосалар чиқариш мумкин. Бинобарин, хулосалар қанча кенг ва чуқур бўлмасин, қиссадаги яна бир муҳим масала, ғоявий мақсад ҳақида фикр юритмай бўлмайди. Бу асардаги ёшлар — гўдаклар образининг берилиши масаласидир. Бизнингча ва умуман бундан кузатилган мақсад битта. Яъни қиссадаги ёшларга хос қаҳрамонлик, жасорат ва ватанпарварлик, ҳамдўстлик ва буюк бирлик каби ардоқли ва улуғ сифатларни ҳозирги бахтли ва фаровон ҳаётда яшаётган ёшларга ҳам ўтиб, коммунистик келажакнинг муносиб бунёдкорлари сифатида камол топишига хизмат эттиришдан иборатдир.

Шунинг учун ҳам «Дил амри» қиссаси ҳозирги ёшлар учун ҳаёт мактаби, ҳаёт дарслиги сифатида катта сиёсий-тарбиявий ва бадиий-эстетик роль ўйнайди. Чунки қисса қаҳрамонлари хоҳ катта ёшда бўлмасин, хоҳ гўдак ва навқирон ёшлар бўлмасин, улар ўзлари амалга оширган ишларни ҳамиша виждон бурчи, дил амри билан бажардик деб ўйлайдилар. Бунинг устига қисса ҳам муаллифнинг қалб кўри билан ёзилганлиги туфайли асардаги воқеаларга яна ҳам табиийлик ва ҳаётийлик бахш этганлигининг гувоҳи бўламиз.

Собир МИРВАЛИЕВ,
филология фанлари доктори, профессор.

57-ҲАФТАЛИК СОВЕТ ЭСТОНИЯСИГА БАҒИШЛАНДИ

ТЕНГ ҲУҚУҚЛИЛАР ОИЛАСИДА

Тенг ҳуқуқли республикалар иттифоқининг кўп миллатли оиласида Эстония меҳнатчилари олдида ҳақиқий озодлик, кенг имкониятлар йўли очилди. Яхлит умумиттифоқ халқ хўжалиги комплексининг таркибий қисми бўлган республика иқтисодий ва социал тараққиётнинг ҳамма соҳаларида жуда катта ютуқларга эришди. Совет ҳокимияти қайта тиклангандан кейинги қирқ йилдан сал кўпроқ вақт ичида Эстония саноатининг ялпи маҳсулоти 47 баравар, қишлоқ хўжалигининг маҳсулоти қарийб икки баравар кўпайди. Республика юксак даражада ривожланган индустрияга, илғор қишлоқ хўжалигига эга бўлиб қолди.

Маҳаллий хом ашё-ёнувчан сланец негизида кучли химия ёқилғи-энергетика комплекси муваффақиятли ишлаб турибди. Илгари харсанг тошлар сочилиб ётган ва деҳқонларнинг ишлай бериб қўли қадоқ бўлган далаларда ҳозир бу ерлар учун мислсиз мўл ҳосил йиғиштириб олинмоқда.

Қардош республикаларнинг ёрдамисиз буларга эришиб бўлармиди? Йўқ, албатта! Кохтла-Ярве сланецчилари кончилик машина-ускуналарини Украинадан олмоқдалар, электр станциялар учун турбиналарни Нарва энергетикларига Ленинград юбормоқда. Тракторлар ва комбайнлар, океанда балиқ овланадиган кемалар ва ип йигириш машиналари, нефть ва кўмир — мана шуларнинг ҳаммаси Советлар Ватанимиздаги барча республикаларнинг бизга бераётган конкрет ёрдамидир.

Республиканинг яхлит халқ хўжалик комплекси ривожига қўшаётган ҳиссаси ҳам кўпаймоқда. Республика корхоналари Тюмень нефть кончилари учун асбоб-ускуналар, Белоруссия ботқоқларини қуритиш учун экскаваторлар, РСФСР Ноқоратупроқ ўлкасининг далалари учун минерал ўғитлар ишлаб чиқармоқда. Эстония меҳнатчилари социалистик жамият диалектикасини яхши тушунадилар: ҳар бир республика умумиттифоқ меҳнат тақсимотига ўз улушини доимо кўпайтириш орқали тараққиётга эришиши мумкин.

Кейинги икки беш йилликда Эстония халқ хўжалигини ривожлантиришгагина етти миллиард сўмдан кўпроқ маблағ сарфланди. Кичик бир республика учун ақл бовар қилмайдиган бу қадар кўп маблағни капитализм даврида хаёл ҳам қилиб бўлмас эди. Биз учун эса бу оддий бир нарса бўлиб қолди, чунки республиканинг имкониятлари бутун совет экономикасининг куч ва қудратига таянади. КПСС Марказий Комитетининг СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тўғрисидаги қарорида ҳар бир республиканинг экономикаси умумиттифоқ меҳнат тақсимотида муҳим ўрин олади ва мамлакатнинг миллий бойлигига тобора салмоқлироқ ҳисса қўшади, деб уқтириб ўтилган.

Бироқ, ҳеч қандай статистика ҳисоблай олмайдиган нарсалар бор. Масалан, эстон меҳнатчисининг характерида содир бўлган ўзгаришларни олайлик. Ишчилик ифтихори ва қадр-қиммати, совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми туйғуси, келажакка ишонч билан қараш, қардошларга ёрдам беришга доимо шай бўлиб туриш унинг аҳлоқига, социалистик турмуш тарзининг бичимига узвий равишда хос тушунчалар бўлиб қолди.

К. Г. ВАИНО,
Эстония Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари

Ҳар куни республикага бутун мамлакатдан минглаб меҳмонлар келиб туришади. Ўтган асрлар меъморлигининг дурдоналари уларни ҳайратга солади. Аммо биз ҳозирги қурилишларимиз билан ҳам ҳақли равишда фахрланамиз. В. И. Ленин номидаги маданият ва спорт саройи, олимпиада елканли қайиқлар маркази, мактаблар, касалхоналар, савдо марказлари, уй-жой массивлари шулар жумласига киради.

Коллективчилик, ягона оила туйғуси, ўртоққа ёрдам беришга камарбасталик, социал оптимизм — Совет Эстонияси меҳнатчиларининг аҳлоқига айланган. Улар республика, бутун мамлакат тарихини яратмоқдалар. Тарих ҳам меҳнат қаҳрамонларининг номини ардоқлаб асрамоқда. Яқинда мен сланецчилар билан суҳбатлашганимда: буржуа Эстонияси замонидаги бирон-бир машҳур шахтёрнинг номини айтиб бера оласизларми? — деб сўрадим. Бирон кишининг номини айта олишмади. Буржуа Эстониясидаги ишчи ўз Ватанида қувғин ҳолатида яшар эди.

Ҳозир эса Социалистик Меҳнат Қаҳрамонларидан шахтер Эндель Паап, республикада биринчи аёл комбайнчи Эльмина Отсман, донгдор чорвадор Лейда Пейпснинг номларини ҳар бир ўқувчи билади.

Республика меҳнат аҳлининг куч-ғайратлари билан шундай чўққиларга кўтарилдики, энди у чинакам улуғвор миқёсдаги вазифаларни ҳал этишга қодир бўлиб қолди. Республиканинг келажаги — ижтимоий ишлаб чиқаришни узлуксиз ривожлантириш ва унинг самарадорлигини ошириш ҳисобига, халқ хўжалигининг барча тармоқларида фан-техника тараққиёти негизида меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига халқ фаровонлигини янада оширишни таъминлашдан иборат.

КПСС XXVI съездида белгилаб қўйилганидек, ўн биринчи беш йиллик мобайнида сланец химияси, приборсозлик, электр техника саноати тармоқлари илдам суръатлар билан ривожлантирилади. Мебель, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтиришга, балиқ хўжалигини ва денгиз транспортини янада ривожлантиришга кўп эътибор берилади.

Республика меҳнатчилари фан, маданият, санъат, спорт ҳам мислсиз юксакликка кўтарилганлиги билан ҳақли равишда фахрланадилар. Эстон халқининг бутун маънавий ҳаёти социалистик интернационализм руҳи билан суғорилган, миллий бадиий анъаналар янги, социалистик мазмун билан бойимоқда. Республиканинг ижодкор зиёлилари одамларнинг янги социал ва интернационал бирлиги бўлмиш совет халқининг маданиятини шакллантиришга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

Совет Эстонияси — ССР Иттифоқи улуғ интернационал оиласини ташкил этувчи 15 эркин ва тенг ҳуқуқли социалистик республикаларнинг биридир. Эстон халқи ўзининг тинч бунёдкорлик меҳнати, муваффақиятлари, эсон-омонлиги ва бахт-саодати, ўзининг ажойиб ҳозирги куни ва янада гўзал келажаги — аввало Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитети теварагида маҳкам жипслашган барча совет халқлари биргаликдаги куч-ғайратларининг натижаси эканини яхши билади.

(ТАСС).

Суратда: Таллиндаги Ғалаба майдонида меҳнаткашларнинг Эстония ССР ташкил этилганлиги тўғрисида тарихий қарор қабул қилинганига бағишланган митинги (1940 йилнинг июли).

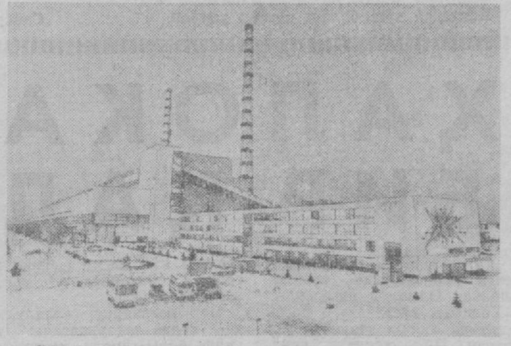

СССР Шимолий-Ғарб ягона энергетика системасига уланган Эстония электр станцияларида йилига 18 миллиард киловатт-соатга яқин электр энергияси ҳосил қилинади.

Суратда: СССР 50 йиллиги номли Эстония ГРЭСи. Бу ерда йилига 8,7 миллиард киловатт-соат электр энергияси ҳосил қилинади.

П. Кузнецов фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

РЕСПУБЛИКА РАҚАМЛАР КЎЗГУСИДА

● 1981 йилда Эстония ССР халқ хўжалигига сарфланган капитал маблағ 1940 йилга нисбатан 24 баравардан зиёд кўпайди.

● Беш йилликнинг биринчи йилида республика халқ хўжалигида 785 миллион сўмлик асосий фондлар ишга туширилди. Бу 1940 йилга нисбатан 31,4 баравар кўпдир.

● Ҳозир республика саноати атиги 8 кунда ишлаб чиқараётган маҳсулот бутун 1940 йилда ишлаб чиқарилганидан кўпдир.

● Ўтган беш йилликда республикадаги ҳар беш кишидан бири уй-жой шароитини яхшилаб олди.

● Эстония кончилари 1981 йилда 30,7 миллион тонна сланец ёқилғиси қазиб чиқардилар. Бу мамлакатда қазилган бутун сланецнинг 80 процентидан кўпини ташкил қилади.

● Совет Эстонияси аҳоли жон бошига электр энергиясини ҳосил қилиш юзасидан иттифоқдош республикалар орасида биринчи ўринни ва дунёда олдинги ўринлардан бирини эгаллайди. Ўтган йили республикада 17,8 миллиард киловатт-соат электр энергияси ҳосил қилинди. Ҳолбуки, 1940 йилда атиги 0,2 миллиард киловатт-соат энергия ҳосил қилинган эди.

● Республикадаги илмий ходимлар сони совет ҳокимияти йилларида 11,5 баравар кўпайди; врачлар сони 6 баравар ортди.

● Республиканинг олий ва ўрта махсус ўқув юртлари ҳар йил 9 минг мутахассис тайёрлаб чиқармоқда.

(ТАСС).

ЯНА 106 ТОННА СУТ

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги «Октябрь» колхози чорвадорлари давлатга сут сотиш йиллик халқ хўжалик планларини муддатидан олдин бажаришди. Пландаги 995 тонна ўрнига 1124 тоннадан ортиқ «оқ чашма» етказиб берилди. Бу муваффақиятга хўжаликнинг илғор соғувчилари М. Аҳмедова, У. Масабоева ва Г. Булдировалар ўзларининг муносиб улушларини қўшишди. Уларнинг ҳар бири ўз қарамоқларидаги сигирлардан шу кунгача 3300—3500 килограммдан ошириб сут соғиб олдилар. Айни кунларда хўжаликда мажбурият ҳисобига сут топширишни давом эттиришяпти. Чорвадорлар давлатга яна 106 тонна сут сотиш учун астойдил курашишяпти.

ИНДУСТРИАЛ ТЕХНОЛОГИЯ БИЛАН

Тошкент область Калинин районидаги Назарбек совхозидан Рихсибой Туроповнинг картошка далаларидан мўл ҳосил қазиб олинди. Бу ерда картошка қазиш мавсуми тугади. Ҳар бир гектар ер 338 центнердан — пландагидан 3 баравар кўп ҳосил картошка берди.

Бунга картошкани кенг қаторлаб жойлаштириш схемасини жорий этиш ҳисобига эришилди. Бундай схема картошка парваришида индустриал технологияни қўллашга имкон берди. Бригадирнинг бой тажрибаси ҳам мўл ҳосил етиштиришда ёрдам берди: унинг таклифига биноан далаларга оширилган миқдорда маҳаллий ўғит солинди. Муҳим жойи шуки, бу ерда етиштирилган картошка, истеъмолчиларнинг юксак талабларига мос келади. Улар текис ва силлиқ бўлиб, пиширганда эзилиб кетмайди.

Калинин районининг бошқа картошкакорлик хўжаликларида ҳам ҳосил мўл бўлди. Бу йил ҳар гектар ердан 200 центнер картошка ҳосили олинди.

(ЎзТАГ мухбири).

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ АМАЛДА

МАҚСАД АНИҚ БЎЛСА

ЯҚИН ЙИЛЛАРГАЧА хўжалигимизда картошка етиштириш иккинчи даражали тармоқ бўлиб келганди. Бу соҳадаги планлар суринкасига бир неча йил бажарилмади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республикада картошкачиликни янада ривожлантириш тўғрисида»ги қароридан сўнг ишимизда туб бурилиш ясадик. Аввалига картошка етиштиришни сабзавотчилик бригадаларига тармоқ сифатида боғлаб қўйган бўлсак, эндиликда энг зарбдор звенолар картошкачилик билан шуғуллана бошлади. Шу тариқа тўртта картошкачилик звеноси тузилди.

Правление қарори билан уруғлик картошка экадиган ва ҳосилини йиғиштириб берадиган 12 та агрегат сотиб олдик. Натижада барча иш механизация зиммасига юклатилди. Айрим кишиларнинг «картошкадан ҳам катта даромад олиб бўладими?» деган нотўғри фикрларига қарши ўлароқ бир йилнинг ўзида ҳам хўжалик хазинасига, ҳам деҳқонлар даромадига барака кирди. Пландан ташқари топширилган ҳар килограмм картошкага 40 процент миқдорида қўшимча ҳақ тўлашни жорий қилдик. Жўра Раҳбаров, Файзи Мираъзамов бошлиқ бригадалардаги звеноларда ҳар гектар ҳисобига 200—210 центнердан ҳосил олинди.

Юбилей йилининг бошларида область партия комитети бир группа илғор сабзавоткорлар ва картошкакорларнинг ватанпарварлик ташаббусини маъқуллади. Улар сафида хўжалигимиздаги Файзи Мираъзамов бошлиқ бригада ҳам бор эди. Бу коллектив СССРнинг 60 йиллиги шарафига ҳар гектар майдондан 242 центнердан ҳосил олди. Йиллик план 233 процент бажарилди. Жўра Раҳбаров бошлиқ бригадада эса ҳосилдорлик 259 центнерга етказилиб, рекорд натижага эришилди.

Бизда ҳар қарич ер ҳисобли бўлсада, ҳосил салмоғи, хирмон баракаси йилдан-йилга ортиб боряпти. Бунинг сири, аввало, такрорий экиш, уруғ ва кўчатларнинг сифатли бўлиши, минерал ва маҳаллий ўғитлар, механизация воситаларидан ўринли фойдаланиш туфайлидир. Эртаги экинлардан бўшаган майдонларга зудлик билан кечки картошка, карам, сабзи ва бошқа резовор экинлар экилади.

Юбилей йилида 130 гектар майдонда картошка етиштириб, давлатга 1690 тонна ҳосил топширишни планлаштирган эдик. Амалда эса эртаги экин ҳисобига 1830 тонна картошка ҳосили олдик.

Ташаббускорлар бор жойда муваффақият ҳам бор. Уларнинг авангардлик намунасини кўрсатиб меҳнат қилиши ўз самарасини берди. 22 август куни районда иккинчи бўлиб йиллик планни бажардик. Давлатга 1620 тонна ўрнига 1750 тонна картошка, 8080 тонна ўрнига 11000 тонна сабзавот маҳсулотлари, 300 тонна ўрнига 440 тонна мева, 36 тонна ўрнига 135 тонна дон топширилди.

Ғалабаларимиз замирида, аввало, колхозчиларнинг ҳалол меҳнати туради. Нажим Муҳсимов, Қорабой Мўминов, Хаким Ашуров, Исмоил Тожибоев, Неъмат Орипов, Санталат Усмонова, Жаббор Ваҳобов ва Иқбол Раҳматовалар ўзларига бириктирилган пайкалларда унумли ишлаб, халқ хўжалик планимизнинг ортиғи билан бажарилишига салмоқли ҳисса қўшдилар.

Бу йил карам етиштиришда ажойиб муваффақиятлар қўлга киритилди. Жами 55 гектар майдондан 2865 тонна ҳосил олинди. Енгил плёнка остида карам етиштириш эса катта иқтисодий самара берди. Очиқда етиштирилган карам учун 261 минг 646 сўм устама ҳақ тўлаган бўлсак, плёнка остида етиштирилган карам учун 363 минг 400 сўм мукофот пули берилди. Карамнинг барвақт етилиши туфайли ҳар бир килограмм карам хўжалигимизга ўрта ҳисобда 42,2 тийиндан даромад келтирди. Исмоил Тожибоев, Асад Асқаров, Хаким Ашуров каби колхозчиларимиз эса пландан ташқари етиштирилган ҳосил учун 7500—8000 сўмдан устама ҳақ олишди.

Меҳнатни рағбатлантиришнинг бу усулини картошкачиликда ҳам қўлладик. Чунки меҳнат замирида иқтисодий манфаат ётади. Агар меҳнати муносиб баҳоланса, иқтисодий томондан яхши таъминланса, деҳқон янада унумли ишлашга, сифатли ва мўл маҳсулот етиштиришга интилади. Хўжалигимизда бир меҳнат кунига 8 сўмдан ортиқ ҳақ тўланади. Бу эса колхозчиларнинг дала ишларида тўла иштирок этиши, кунлик топшириқларнинг ортиғи билан бажарилишини таъминламоқда

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорлари ва СССРнинг Озиқ-овқат программаси хўжалигимиз [illegible] асосий йўналиши бўлиб хизмат қилмоқда. Озиқ-овқат программасига жавобан бир йилда бир ярим йиллик план ҳажмида маҳсулот етиштириш, истеъмолчиларни йил давомида тансиқ неъматлар билан таъминлаб туриш бош вазифамиздир.

Юбилей йилида пландаги 946 минг 900 сўм ўрнига 1 миллион 228 минг сўм даромад олган теплица комбинати коллективи шу кунларда қишки мавсумга ҳозирлик кўришаяпти. Уларнинг мақсади қишда ҳам ёз неъматларини кўпайтириб, жаъми 1,5 миллион сўм даромад олишдир.

Зарбдор тармоқ бўлган чорвачилик ҳам доимий эътиборимизда. Чорвачиликнинг мустаҳкам озуқа базасини яратиш учун махсус бригадалар тузганмиз. Озуқа жамғаришда катта муваффақиятларни қўлга киритганлигимиз учун область миқёсидаги социалистик мусобақада ғолиб чиқиб, область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғини олдик.

Юбилей йили топшириқларини барча соҳаларда муваффақиятли бажараётган колхозимиз аъзолари келгуси йил ҳосили учун пухта замин яратиш ишларини қизғин бошлаб юборганлар.

Р. АКБАРОВ,
Тошкент районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси.

ДАЛАЛАР ОЗИҚЛАНТИРИЛМОҚДА

ДАВЛАТГА сабзавот маҳсулотлари топшириш йиллик планини районда биринчилар қатори бажарган «Коммунист» колхозида бу йил ҳосилдорлик сезиларли даражада ортди. Бу албатта, экинларнинг маҳаллий ва минерал ўғитлар билан ўз вақтида таъминланганлиги, агротехника тадбирларининг сифатли ўтказилганлиги самарасидир.

Ҳозирги кунда хўжаликда келгуси йил мўл ҳосили учун ҳам пухта замин яратилмоқда. Далаларга гўнг чиқариш қизғин тус олган. Ҳозиргача жамғарилган маҳаллий ўғит 5 минг тоннадан ортди.

Ишнинг бунчалик тез суръатларда бажарилаётганлиги мавжуд техникадан самарали фойдаланилаётганлиги натижасидир. Айни кунларда 2 та юк ортиш, 8 та юк ташиш тракторлари ёрдамида далаларга кунига 200 тоннага яқин маҳаллий ўғит чиқарилмоқда. Бу ишларда хўжалик аъзоларидан Қ. Маърупов, М. Аҳмедов, И. Обидовлар алоҳида жонбозлик кўрсатишяпти.

Қ. ЙЎЛДОШЕВ,
Қ. ҒУЛОМОВ.
Орджоникидзе райони.

ИЖРОКОМГА ХАТ ТУШДИ

ОҲАНГАРОН РАЙОНИДАГИ ЛЕНИНЧИ ҚИШЛОҚ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ МЕҲНАТКАШЛАР ХАТЛАРИ БИЛАН ИШЛАШ ТАЖРИБАСИДАН

Ижрокомга ўғли фронтда ҳалок бўлган кекса аёлдан хат тушди. Солия Чиннибекова қарамоғидаги ёлғиз набирасининг ҳали вояга етмаганлиги улар яшаб турган иморатни яроқсиз ҳолга келиб қолганлигини ёзиб, кўмак сўрабди.

Қишлоқ Совети ижроия комитети раисаси Муҳаррама опа Солиҳова ўша куниёқ Убайт қишлоғига борди. Ҳовлини айланиб қўни-қўшнилар билан суҳбатлашди. Тез кунда қурилиш материаллари келтирилди. Маҳалла аҳли ҳашарга чиқиб, уйни қайта тиклашди. Онахон шинамгина янги уйга қарар экан, чеҳраси ёришди.

— Ёлғиз қўллигимни билдирмадингизлар, раҳмат сизларга, яхшилар.

Бироқ раиса нимадандир қаноатланмагандай эди. Бир неча кун ўтгач дафтарчасидаги ёзувларга қайта-қайта кўз югуртиргач, секретарни чақиртирди:

— Йўлдошвой, қишлоқларимизда истиқомат қиладиган уруш қатнашчиларининг ҳаммасини биласиз-а? Тахминан ҳар ойда бир марта шуларнинг эҳтиёжлари, турмушларини ўрганиб, ижрокомда алоҳида масала сифатида қараб чиқсак, нима дейсиз...

— Яхши бўларди, опа — ҳамма раҳмат айтади.

Депутатлик группаларининг аъзолари ҳамкорлигида Улуғ Ватан уруши иштирокчилари ва инвалидлар билан учрашиб уларнинг талаб ҳамда эҳтиёжларини ўрганиб чиқишди. Навбатдаги кенгашда эса олти нафар уруш инвалидига даволаниш учун санаторий, курортларга бепул йўлланма бериш, Т. Раимқулов ва Г. Ливадниййга эса енгил автомашина ажратиш тўғрисида қарор қабул қилинди...

Хат ва аризаларга диққат-эътибор билан муносабатда бўлиш, меҳнаткашларнинг ёзма ёки оғзаки сўровларини қисқа муддатларда адо этиш соҳасида биз ҳикоя қилаётган қишлоқ Совети ижроия комитетида бошқаларга ибрат бўларли тажриба тўпланган. Бир-бирига мутлақо ўхшамаган турли масалаларни ҳал этишда депутатлар ва доимий комиссия аъзолари ташаббус кўрсатмоқдалар. Ижроком раиси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи, Ленин ордени кавалери Муҳаррама Солиҳова хат ва ариза билан келган кишилар билан самимий суҳбатлашиш, ёрдам қўлини чўзишга ҳамиша тайёр. Ижроком аъзолари ва депутатларга ҳам меҳнаткашларнинг хат, шикоят ва аризаларига эътибор билан муносабатда бўлиш кераклигини қайта-қайта уқтиради.

Меҳнаткашлар шикоят ва аризаларини тезроқ ҳал қилишда барча имконият ва воситалардан самарали фойдаланилмоқда. Кўпгина муҳим долзарб масалаларни бевосита қишлоқларнинг ўзида кўриб чиқиш тажрибаси шулардан биридир. Масалан, Нўғайқўрғон қишлоғида ичимлик сув танқислиги тўғрисидаги талабномани ҳал этишда шундай йўл тутилди. Ҳамқишлоқларини бир жойга тўплаб, кўпчилик бош қўшса водопровод суви келтиришни тезлаштириш мумкинлиги айтилди. Йиғилиш қатнашчилари бу фикрга якдиллик билан қўшилиб, қўллаб-қувватладилар. Куйбишев номли совхоз маъмурияти труба ва насослар билан таъминлашни ўз зиммасига олди. Қишлоқ шу тариқа ҳашар йўли билан водопроводлаштирилди.

Хат ва аризаларни омманинг иштирокида муҳокама қилиш кўтарилган масалаларни тезроқ ҳал этиш имконини беради. Кўприклар ва йўллар ремонти, бошқа ободончилик ишлари ҳашар йўли билан амалга ошириляпти.

Шикоят, таклиф ва мулоҳазалари ҳисобга олинаётганлигидан руҳланган кишилар умум манфаати йўлида янги-янги масалаларни кўтариб чиқмоқдалар.

Кўпчилик ёрдами билан маданий-маиший хизматни яхшилаш, мактабгача тарбия муассасалари тармоғини кенгайтириш билан боғлиқ вазифалар ҳам ҳал қилиняпти. Масалан, Эйвалек ишчилар посёлкаси ва Куйбишев номли совхозда 50 ўринли болалар боғчаси, сартарошхона қурилди. Маиший хизмат уйи биноси қурилиши тезлашди. Ленинчи аҳоли пунктидан 8-ўрта мактаб, Эйвалекда 40 квартирали турар жой бинолари барпо этиляпти.

Меҳнаткашлар хатлари билан ишлаш масаласи қишлоқ Совети сессияларида, ижроия комитетнинг кенгашларида мунтазам равишда муҳокама қилиб борилмоқда. Хат, ариза ва шикоятларни бевосита хўжалик, корхона, ташкилот ва муассасаларда қараб чиқиш тажрибаси ҳам кенг оммалашмоқда.

Н. ИВАНКИНА,
А. БОБОБЕКОВ.

ШАХСИЙ НАМУНА КЎРСАТИБ

Тошкентдаги «Миконд» заводининг ёш токари К. Тўлаганов биринчи марта смена топшириғини икки баравар ошириб бажарган ноябрь ойи кунларидан бири унинг учун унутилмас кун бўлиб қолди. Унинг мураббийси коммунист М. Саидов шогирди қувончига ҳақли равишда шерик бўлди.

Ишлаб чиқариш илғори М. Саидов ўн биринчи беш йилликда икки беш йиллик топшириқни бажаришга сўз берган республикадаги ўн беш илғор ишчининг ташаббусини корхонада биринчилардан бўлиб қўллаб-қувватлади. Коммунист Саидов СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига зарбдор вахтага туриб ўз социалистик мажбуриятига ўзи эришган маррага шогирдларидан бирини олиб чиқиш тўғрисидаги моддани киритиб қўйди. Саидов қўшни агрегатларда Тўлаганов билан ишлаб унга деталларни ишлов бериш тезлигини қандай қилиб ошириш, иш жараёнларини биргаликда қўшиб олиб бориш сирларини ўргатди. Ниҳоят улар нормадаги 450 та деталь ўрнига ярим автомат токарлик станокларида 1100 та детални ишладилар. Шу куни М. Саидов ўн биринчи беш йилликнинг тўрт йили учун ўз зиммасига олган шахсий топшириқни бажарганлиги тўғрисида рапорт берди.

(ЎзТАГ мухбири).

БЎСТОНЛИҚ. Фрунзе номли колхоз меҳнат аҳли КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленуми материалларини атрофлича ўрганиб чиқдилар.

Суратда: колхоз партия ташкилотининг секретари Т. Сиддиқов сут-товар фермасининг аъзолари билан Пленум материалларини ўрганмоқда.

В. Портнов фотоси.

БИР КОРХОНА ХАБАРЛАРИ

ШАНБАЛИКДА 1,5 НОРМА

Оҳангарон районидаги «Стройпластмасс» комбинати ишчи-хизматчилари москваликларнинг 18 декабрда коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ташаббусига биринчилар қатори қўшилдилар. Шу куни линолеум цехида уч смена давомида пландаги 20 минг квадрат метр ўрнига 21 минг квадрат метр ленолеум ишлаб чиқарилади. Цех территорияси тартибга келтирилиб, механизмлар созланади. А. Орипов, Р. Асқаржонов етакчилик қилаётган сменаларда шанбаликка тайёргарлик ишлари қизғин боряпти. Э. Юсупов, В. Сушенко, Э. Қуролов каби илғор ишчилар меҳнат байрами кунида 1,5 норма иш бажаришга аҳд қилишган.

ИККИ ЙИЛЛИК ПЛАН УДДАЛАНДИ

Комбинатнинг погонаж участкаси коллективи ўтган ойларда йиллик пландаги 800 ўрнига қарийб 1800 тонна маҳсулот ишлаб чиқарди. Бу билан икки йиллик топшириқдан ортиқроқ маҳсулотлар тайёрланди.

Комбинат ишчиларидан деҳқонлар ҳам хурсанд. Бу ерда 1200 тонна ўрнига 1300 тоннадан зиёд полиэтилен плёнкаси ишлаб чиқарилиб йиллик план барвақт уддаланди. Бу маҳсулот деҳқонларга эртаги сабзавот экинлари етиштиришда қўл келади.

Н. АБДУРАСУЛОВ,
К. ОДИНАЕВ,
О. ХУШНАЗАРОВ.

АВТОМАТЛАР ҚЎЛ КЕЛМОҚДА

Бўстонлиқ район ахборот-ҳисоблаш станциясининг хизмат кўрсатиш кўлами кенгайиб бормоқда. Станция ходимлари ойлик иш ҳақи ва хомашё-материалларнинг тўғри тақсимланишини ҳамда бошқа бухгалтерия ишларини ҳисоб-китоб қилишда 21 ташкилотга яқиндан ёрдам беришяпти.

Бунинг учун ахборот-ҳисоблаш станциясида барча имкониятлар мавжуд. Замонавий 47 та ҳисоблаш машиналари, «Аскота-170», «Зоемтрон-220» маркали бухгалтерия автоматларидан кенг фойдаланилмоқда. Бунда Л. Госс, Г. Гресс, Ш. Жумақулова, А. Холибоев каби оператор ва механиклар бу машиналарни унумли ишлатишни пухта ўзлаштириб олганликлари қўл келмоқда.

ЯНГИ ҚУЛАЙЛИКЛАР

Тошкент кооператив техникуми талабаларининг касб маҳорати сирларини пухта эгаллашлари ва бўш вақтларини мазмунли ўтказишлари учун барча шарт-шароитлар муҳайё этилган. Жумладан, спорт зали, бичиш-тикиш ва бадиий ҳаваскорлик тўгараклари, интернационал дўстлик клуби ишлаб турибди. Яқинда техникумнинг ўқув тажриба базаси — «Ёшлик» мактаб-магазинининг озиқ-овқат бўлими ишга туширилди.

Айни кунларда мактаб-магазинининг саноат моллари билан савдо қилувчи бўлими қурилиши жадал суръатларда олиб борилмоқда. «Узкоопстроймонтаж» трестининг Тошкент ремонт-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари уни декабрь ойининг иккинчи ярмигача студентларга тухфа қилиш ниятидалар.

Б. АҲМЕДОВ.

ЎЗБЕКФИЛЬМ ПАВИЛЬОНЛАРИДА

● ЎЗБЕК кино санъати усталари СССРнинг шонли 60 йиллик юбилейини халқимизнинг шонли ўтмиши, бугунги қайноқ ҳаётини тараннум этувчи бир қатор янги фильмлар яратиш билан кутиб олмоқдалар. Жумладан, режиссёр М. Оғамирзаевнинг «Мангулик», Э. Хачатуровнинг «Диёнат» картиналари ана шундай асарлардан ҳисобланади.

Суратларда: мазкур бадиий фильмлардан кадрлар: (юқоридан) Шерхўжа ролида ёш актёр Б. Матчонов; райком секретари — Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати М. Ражабов, профессор Миробидов ролида Ўзбекистон ССР халқ артисти Ҳ. Умаров.

Р. Ғофурбеков ва И. Исматов фотолари.

ҚИЗЛАР ИЖОДИДАН

ҚИШЛОҒИМ

Қадрдон меҳрингга бугун бўлиб зор,
Қишлоғим мен яна бағрингга келдим,
Қат-қат соғинчларим босолмай бедор,
Яшил боғларингда оҳудай елдим.
Яна сочларимни тўзғитар шамол,
Келганим эшитиб чиқар қўшни қиз.
Бирга болаликдан сўйлаймиз хушҳол,
Яна юракларга қуйилар бир ҳис.
Ҳовлида тераклар жимирлар майин,
Эгик мажнунтоллар сурмоқда хаёл.
Ўша таниш анҳор бошлайди куйин,
Интизор юраклар топгандай висол.
Бунда яна қирлар майсага тўлмиш,
Томларда ёнмоқда лолақизғалдоқ.
Кезардим куртаклар урмасидан иш,
Ёшлик шавқи билан маст, ўйинқароқ.
Қишлоғим, қалбимда ишқинг туғёни,
Бағрингда орзуга солган қизинг йўл.
Бунда онам меҳри тутган дунёни,
Бунда отам яшар орзулари мўл.
Қадрдон меҳрингга бўлиб интизор,
Қишлоғим, мен яна бағрингга келдим.
Қат-қат соғинчларим босолмай бедор,
Яшил боғларингда оҳудай елдим.

Анора ПАРДАБОЕВА.

СЕНИ ҚУТЛАЙМАН

Азамат пахтакор, жумард шунқорим,
Сенга юрагимдан салом йўллайман,
Меҳрингдан гўзалдир олтин диёрим,
Мадҳингни, азмингни дилдан
куйлайман.
Чаман пахтазорда жавлон урар экан,
«Зангори кема»нинг мард капитани.
Пахтадан чўнг баланд тоғлар уяркан,
Раҳмат дер у мардга она Ватани.
Музаффар дамларда бўламан шодон
Деймаи бу — жасорат, марди
майдонлик.
Кўзим қамаштирар ҳар улкан хирмон,
Унинг замиридир бахт, фаровонлик.
Пахтакор, шижоат, меҳнатинг ила,
Чаноқларни қилдинг олтин тўла жом
Зафардан бонг урар улкан карвонинг,
Элим сени қутлар қутлуғ бу айём.
Аҳдига вафодор миришкор деҳқон,
Сенинг меҳнатингни шарафлар диёр.
Мадҳингни куйлайди қизинг шод
бу он,
Толенинг бўлсин дер доимо пойдор.

Камола РАҲИМОВА.

БЕДОРЛИК

Қайгадир талпинар нотинч юрагим,
Кимнидир кутаман жуда интизор.
Кўксимда мавж урар эзгу тилагим
Кимгадир айлагим келади изҳор.

Орзулар ундайди аллақайларга,
Осмонга тўш урган кабутар мисол.
Мафтункор боқаман тошқин сойларга,
Унингдек олисга учади хаёл...

Туғилиб, эсимни таниган кундан
Эзгу ҳамроҳимдир ширин орзулар.
Ненидир кутаман ҳаётдан, ундан,
Асло тинчлик бермас бедор туйғулар.

Интилгум, ҳаётнинг маъноси шудир,
Ҳаловат билмасин дилим ҳеч қачон.
...Инсон орзуларга етмоққа қодир,
Унга йўлдош бўлса жасорат, имон.

Сайёра МИРЗААҲМЕДОВА.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

24 декабрь — 16 январь кунлари

«ЦИРКДА АРЧА»

(икки бўлимда)

«САЛОМ, ГУЛЛИВЕРЛАР» ЯНГИ ЙИЛ ЭРТАК ТОМОШАЛАРИ

Томошада Москва цирки артистлари ижросида Қорбобо, Қорқиз ва бошқа эртакларнинг қаҳрамонлари қатнашадилар.

Томошалар соат 10, 13, 16 ва 19.30 да бошланади.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишламоқда.

Коллектив бўлиб келиш учун 10 декабргача заявкалар қабул қилинади.

Интернатлар, шаҳар ҳунар-техника билим юртларига билетлар пул ўтказиш йўли билан сотилади.

Ўз вақтида берилган заявка билетларни олишни гарантиялайди. Қишлоқ жойларидаги коллективлардан берилган заявкалар биринчи навбатда қондирилади.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

44-35-84, 44-35-91 телефонлари бўйича справкалар олиш мумкин.

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ

Бюро билан шартномалар тузиш — путёвкалар олишнинг энг қулай усулидир

Бундай ҳолда корхоналар ва ташкилотлар коллективлари бутун йил мобайнида путёвкалар олиш учун кафолотланадилар, чекланган миқдорда бўлган путёвкаларни олишда имтиёзли ҳуқуқ берилади ва бу усул пул ҳисоб-китобларини енгиллаштиради.

Тошкент саёҳат ва экскурсиялар бюроси

соҳа касаба союзлари область комитетлари, корхоналар ва ташкилотлар касаба союз комитетларининг вакилларини 1983 йилга путёвкалар олиш юзасидан

ШАРТНОМАЛАР ТУЗИШ УЧУН ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Парадлар хиёбони, 5-уй, 8-хона. Телефон 39-13-59.

ҲАЛҚАРО ҲАЁТ

ЖАҲОН ШАҲАРЛАРИ ВА ПОЙТАХТЛАРИДА

БУДАПЕШТ. Шаҳар марказида «Фокус» деб аталган янги китоб магазини очилди. У Венгрия пойтахти китоб магазинлари тармоғининг энг йирик корхонасига айланди. Китоб магазинлари бадиий, илмий-оммабоп ёки техникага оид адабиётларни сотишга ихтисослаштирилган.

Венгрияда кенг халқ оммасини китобга жалб этиш соҳасида катта тажриба тўпланган. Корхоналар ва муассасаларда китоб дўконларидан кенг фойдаланилмоқда. Ҳозирги вақтда ана шундай дўконларда мамлакатда нашр этилаётган китобларнинг учдан бир қисми сотилмоқда.

КОБУЛ. Афғонистон Демократик республикасининг пойтахтида «СССРнинг 60 йиллигига бағишланади» деган фотосуратлар виставкаси очилди. Виставкада Совет республикалари халқларининг ҳаёти тўғрисида, коммунизм қурилишида улар эришаётган ютуқлар ҳақида ҳикоя қилувчи юздан ортиқ фотосурат қўйилган. Фото экспозициянинг катта бўлими СССР билан Афғонистон ўртасида турли соҳалардаги самарали ва ўзаро фойдали ҳамкорлик тўғрисида ҳикоя қилади.

ОСЛО. Норвегия пойтахти тирикчилик қилиш энг қиммат бўлган шаҳарлардан биридир. Шаҳарнинг 1983 йилги бюджетини муҳокама қилиш чоғида бу нарса яна ўз аксини топди. Шаҳар бошқармаси буржуа партиялари вакилларининг кўпчилик овози билан коммунал уйларда квартира ҳақини 20 процент, болалар боғчалари учун тўланадиган ҳақни 10 процент, электр энергия ҳақини 15 процент кўпайтириш тўғрисидаги таклифни маъқуллади. Келгуси йилда трамвайларда қатнаш нарҳи ҳам ошади. Шаҳар бошқармасининг Норвегия ишчилар партияси, социалистик сўл партия ва Венстре либерал партияси аъзолари қимматчилик бундай кескин ошишига қарши чиқдилар.

ХАРТУМ. Қизил денгиз соҳилида қурилган тегирмон мамлакатдаги энг катта денгиз порти бўлган ва катталиги жиҳатидан Суданда иккинчи ўринда турган порт — Суданнинг рамзи бўлди. Мазкур тегирмон кемалар, самолётлар ва шаҳарга йўл олган автомобиллар учун энг муҳим йўл кўрсатгич бўлди. Бу улкан тегирмон открыткалар ва туристлар проспектларида акс эттирилган.

64 метрли тегирмон бундан ўн беш йил муқаддам совет мутахассислари ёрдамида фойдаланишга топширилган эди. Мамлакат бу муҳим объект қурилиши тугалланиши билан дон сақлашнинг замонавий усулига ўтди. Илгари ғалла ўраларда сақланиб, ҳосилнинг учдан бир қисми нобуд бўлар эди. 50 минг тонна дон сақлашга мўлжалланган бу ғалла омбори нобудгарчиликни кескин қисқартириш имконини бермоқда.

(ТАСС, 6 декабрь).

ҚАМСИТИШГА БАРҲАМ БЕРИЛСИН

ПАРИЖ, 6 декабрь. (ТАСС мухбири). Л. Александрова хабар қилади:

Франция миллат мажлиси бугун ҳукуматнинг қонун лойиҳасини муҳокама қилишга киришадилар. Бу қонун лойиҳаси меҳнат ҳамда профессионал таълим соҳасида хотин-қизлар билан эркаклар ўртасидаги тенгликни таъминлашга қаратилган.

Мамлакатнинг илғор кучлари шундай қонун қабул қилиш зарурлигини неча марталаб таъкидлашган, коммунист депутатлар эса ҳатто шу соҳада эркаклар билан аёллар ўртасидаги мавжуд тенгсизлик тугатилишини кўзда тутувчи қонун лойиҳасини парламентга киритган эдилар. Яқинда ҳукумат эълон қилган расмий статистика маълумотлари ҳаддан ташқари тенгсизликдан далолат беради. Чунончи хотин-қизлар ўртасидаги ишсизлик даражаси эркаклар ўртасидаги ишсизлик даражасидан бир ярим баравар юқори, айни бир хил ишни бажараётган француз аёлларининг иш ҳақи француз эркакларнинг иш ҳақига нисбатан учдан бир ҳисса кам.

Коммунист депутатлар неча марталаб таъкидлашганидек янги қонун хотин-қизларга энг оғир ва хатарли ишлардан ташқари ҳар қандай ишга йўл очиши, хизматда эркаклар каби кўтарилиши учун шарт-шароитларни таъминлаши, уларга исталган маълумот олиш имкониятини бериши керак.

АТОМ УРУШИГА ҚАРШИ

ВЕНА. «Врачлар атом урушига қаршидир» деган шиор остида бу ерда мамлакат медицина фани вакилларининг тинчлик учун ва кескинликни юмшатиш учун қарши ҳаракатига қатнашиш проблемаларига бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди.

Ядро қуроли Америка Хиросима устига ташлаган атом бомбасининг кучидан кўра минг марта кучли вайрон қилувчилик қудратига эга, деди веналик профессор Феттер мунозара давомида сўзга чиқиб. Шундай шароитда термоядро ҳалокати қурбонларига амалий ёрдам бериш учун имконият жуда кам бўлади. Шунинг учун ҳам ҳозирги вақтда врачларнинг энг асосий вазифаларидан бири ядро қуролининг ишлатилишига йўл қўймасликдан иборатдир.

(ТАСС, 6 декабрь).

Ливандаги вазият кескинлигича қолмоқда. Исроил босқинчиларининг иғвогарликлари туфайли ўнг христиан жангчилари ва маҳаллий аҳоли ўртасида қуролли тўқнашувлар келиб чиқмоқда. Бунинг натижасида ўнлаб кишилар ҳалок бўляпти ва жароҳатланмоқда. Суратда: бошпанасиз қолган ливанликлар.

ЮПИ—ТАСС телефотоси.

ҲАЛОКАТГА БИР ҚАДАМ...

77—43 ТШС номерли янги «Запорожец» автомашинаси Олмалиқ шаҳрининг «Халқлар дўстлиги» проспектида юқори тезликда келарди. Йўл текис, кенг, транспорт қатнови кам. Шу ҳолатларни ҳисобга олганда, «Запорожец»нинг ҳозирги тезлигини нормал деб қабул қилиш ҳам мумкин.

Бироқ... биз ҳали рулни ким бошқараётганини билмаймиз, шунинг учун хулосага шошилмайлик.

Ана, у машина химия заводининг профилакторийси қаршисига келганда тезликни бироз пасайтирди-ю, чапга бурилди ва... рўпарадан келаётган «Днепр» мотоцикли унга келиб урилди! Мотоцикл ҳайдовчи бир неча метр нарига учиб кетди. Машина ҳайдовчиси ҳаракат хавфсизлиги қоидасини қўпол равишда бузди — у аввал мотоциклни ўтказиб юбориб, сўнг бурилиши керак эди. Бунинг устига, жабрланувчига дарҳол ёрдам кўрсатиш, яъни уни тезда касалхонага элтиш ўрнига жуфтакни ростлаб қолди.

Бузоқнинг югургани сомонхонагача. Шаҳар милиция ходимларининг оператив тадбирлари натижасида жиноятчи тезда қўлга олинди. Ҳа, энди биз уни — Н. Пестриковни шунчаки қоидабузар эмас, балки жиноятчи деб бемалол айта оламиз. Чунки у... маст эди!

Ана энди мулоҳаза қилайлик: Н. Пестриков кайф ҳолатда рулга ўтирмаганида тезликни бекордан бекорга оширмасди, у маст бўлмаганида ҳаракат хавфсизлиги қоидасининг энг элементар бандини бузмаган — мотоциклни ўтказиб юборган бўларди, агар у маст бўлмаганида ўзининг айби туфайли оғир жароҳатланган мотоциклчини шу аҳволда ташлаб, қочиб қолмасди...

Бир қултум бўлса ҳам спиртли ичимлик ичиб машина ҳайдаш хавфли эканини эси-ҳуши жойида бўлган ҳар бир киши яхши билади. Чунки, ҳар қандай спиртли ичимлик одам организмини маълум даражада бўшаштиради, одам миясини маълум даражада заҳарлаб, унинг фикрлаш қобилиятини ўтмаслаштиради ва шу билан баравар равишда одамга аҳмоқона дадиллик, куч-қувват бағишлайди. Бу дадилликнинг фақат кўнгилсиз, бахтсиз ҳодисаларга олиб келишини ҳамма билади, чунки атрофимизда ичкилик оқибатида рўй бераётган бахтсизликларни ҳаммамиз кўрганмиз ёки эшитганмиз. Энди, энг ачинарлиси шундаки, айрим ақли расо одамлар кўра-била туриб ўзларини ўтга урмоқчи бўлишади, ўз ҳаёти ва ўзгалар ҳаётини хавф остида қолдиришади.

Бекободлик Муҳиддин Эшроков ҳам худди шу йўсинда ўз ҳаётига ўзи зомин бўлди. У 19—00 ТШП номерли ГАЗ-21 машинасига кайф билан ўтирди. Аббосов номли кўчадан юқори тезликда келаётиб бирдан машинани чап томонга бурди. Учиб келаётган «Волга» йўл четидаги дарахтга қаттиқ урилиб, гулзорга ағдарилди. Оғир жароҳатланган машина эгаси авариядан ўн беш соат кейин касалхонада ҳаётдан кўз юмди. Авария содир бўлганида у маст эди!..

Бу воқеанинг таҳлили ҳам худди юқоридагича: у кайф бўлмаганида тезликни оширмасди, машинани эплолмай қолиб йўлнинг чап томонига чиқиб кетмасди ва... энг муҳими — у яшаётган бўларди. Холбуки, бутун бошли бир одам арзимаган нарса — бир-икки қадаҳ ароқ сабабли ҳаётдан мангу кўз юмди!..

Шу ўринда ҳар бир ўқувчининг хаёлига ҳақли бир савол келиши мумкин: «Муҳиддин бир ўзи, ҳаммадан яшириб ароқ ичганмикин? Нега унинг ошна-оғайниси, қариндош-уруғи машина ҳайдайдиган одамга ароқ узатди?»

Ичкилик асосан даврада, одамлар орасида ичилади. Шунда, машинадаман, дея узр айтган одамга «Э, эллик грамм нима қиларди, бирпасда ҳиди кетиб қолади», «Мени кўлим қайтмаган, олмасангиз хафа бўламан» дейдиган калтафаҳм манманлар, олифталар ҳам учраб туради.

МАСТ ШОФЕРЛАР, АВАРИЯЛАР ВА МУЛОҲАЗАЛАР

«Ҳиди кетиб қолади» деб ароқ узатган калтафаҳм одам ҳам, «инспекторнинг юзини тескари қилсин» деган хаёлда қадаҳни «оқ қилган» бадноафс ҳайдовчи ҳам шу дақиқада энг муҳим бир нарсани — ароқнинг касофатли хусусиятини мутлақо ўйламайдилар, бунга фаросатлари етмайди. Аслида, муҳими инспектор эмас, спиртнинг ўша касофат хусусияти-ку! Юқоридаги мисолларда Н. Пестриков ҳам, М. Эшроков ҳам инспекторга дуч келишмади, бироқ оқибати нима бўлди? Аксинча, агар уларни инспектор тўхтатганида бири кўнгилсиз ҳодисани содир қилмаган, иккинчиси ҳаётдан бевақт кўз юммаган бўларди...

Худди шунинг учун ҳам, шундай бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олиш учун ҳам спиртли ичимлик ичиб машина бошқарган ҳайдовчиларга нисбатан қатъий, жиддий чоралар кўриляпти. Маълумки, кайф ҳолатда машина ҳайдаган киши пул жаримаси тўлаш билан бирга икки-уч йилгача транспорт бошқариш ҳуқуқидан маҳрум қилинади. Лекин шу ва бошқа барча чораларга қарамай, ҳамон стаканга найчада пуфлайдиган (лаборатория анализи) шофёрлар учраб турибди.

Шу йилнинг ўтган 10 ойи ичида пойтахт областимизда 1268 йўл-транспорт ҳодисаси рўй берди. Шундан 226 тасини маст шофёрлар содир қилишди. Бу ҳодисалар оқибатида 55 киши ҳалок бўлди...

Бундай масъулиятсиз ҳайдовчилар бир неча тоифага бўлинади. Бировлари — ароқни кўрганда миясини йўқотадиган, ўзини тиёлмайдиган баднафслар, бировлари — ширакайф ҳолда машина ҳайдашдан роҳат қиладиган, инспекторни назарписанд қилмайдиган кимсалар. Олмалиқ шаҳридаги сабзавот базаси директорининг ўринбосари Маҳмуджон Мирраҳимов кейинги тоифага мансуб бўлса керак. М. Мирраҳимов шу йилнинг 20 ноябрь куни ўзининг 70-20 ТШС номерли суперлюкс «Жигули»сида қоидани бузди. Инспектор уни тўхтатди. У айни дақиқада қоидабузаргина бўлиб қолмай, маст ҳам экан: кеч соат етти яримдаёқ «отиб» олибди...

20 ноябрь, шанба куни олмалиқликлар спиртли ичимлик ичиб машина ҳайдаш бўйича «мусобақа» ўйнаганга ўхшайдилар. Шу куни автоинспекторлар томонидан ўндан ортиқ маст ҳайдовчиларнинг ҳужжатлари олинди. Шаҳарда «тез медицина ёрдами» машина ҳайдовчиси бўлиб ишлайдиган Бахтиёр Раҳмонов ҳам қиттак «отиб олибди».

Химия заводининг слесари Дамин Ёқубов эса 15-43 ТШМ номерли мотоциклни кайф ҳолда ҳайдаб кетаётганда тўхтатилди. Унинг ёноқлари, бурни қип-қизил эди. Совуқданми, ароқданми? Ароқдан экан — лаборатория тасдиқлади!

Мис бойитиш фабрикасининг слесари Худойқул Рустамов (83-59 ТШР, ВАЗ 2101), кон ходими Сергей Развожаев (26-16 ТШЛ, ВАЗ 2101)лар ҳам шулар жумласидан.

Ўрта Чирчиқ районида 75-89 ТШИ номерли транспорт ҳайдовчиси Валижон Мамажонов, МТЗ-80 тракторини давлат номерисиз бошқарган Қорасув пахта тозалаш заводи ишчиси К. Раҳмонбердиев, Бўкада 94-12 ТШС номерли «Москвич» ҳайдовчиси Мамажон Одиловлар ҳам кайф ҳолатда инспекторлар томонидан тўхтатилди.

Қиттак отиб автотранспорт рулини ушлашга журъат этган бу ва буларга ўхшаш бошқа ҳайдовчиларга юқоридаги аварияни — Муҳиддин Эшроков воқеасини яна бир эслатиб қўймоқчимиз: Муҳиддин ичиб олгандан сўнг сизга ўхшаб машина рулини тутаётганида саноқли дақиқалардан кейин ҳалокатга рўпара бўлишини, тўғрироғи, бу фалокатни ўзи, ўзи эмас — ичган ароғи содир қилишини, саноқли соатлардан сўнг эса ҳаётдан кўз юмишини ўйламаган эди. Сира ҳам.

Шундай экан, машина ҳайдашдан олдин қўлингизга қадаҳ олаётганда фақат автоинспекторни — мабодо қўлга тушганда эса турли йўллар билан жазодан қутилиб кетишни ўйламанг. Аввало, ичкиликнинг касофат хусусиятини ўйланг, нафсингизни тийинг. Шундагина ўзингизнинг ҳам, ўзгаларнинг ҳам ҳаётига раҳна солмайсиз.

Кўза кунда эмас, кунида синади.

Ароқ билан ҳалокатнинг ораси эса бир қадам...

О. УМАРОВ,
область Давлат автоинспекцияси агитация ва пропаганда бўлимининг катта инструктори, милиция лейтенанти.

Ж. ТУРСУНОВ,
шу бўлим инструктори, милиция катта лейтенанти.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ОМАДИ БОРНИНГ «СИРИ» БОР

«СПОРТЛОТО»ДА мунтазам ўйнаб турган албатта ютади!

Бунинг сири жуда ҳам оддий: ўйинда мунтазам қатнашиб турмоқ, сабр қилмоқ, ютган рақамларни (спорт турларини) ҳисобга олиб бормоқ, карточкаларни система бўйича тўлатиб бормоқ, албатта, спорт омадига эга бўлмоқ ҳам керак.

Ҳар бир тираж ўйналган сари пул ютуқлари эгаларининг сони янада кўпайиб бормоқда. 1982 йилнинг фақат ўтган 9 ойи мобайнида Ўзбекистонда спортлото ўйновчиларга 5,3 миллион сўмлик ютуқ тўланди.

«Спортлото» ва «Спринт» ёрдами туфайли республикамизда кўпгина спорт базалари ривожланиб ва ободонлашиб бормоқда. Барча маблағларнинг ярми эса ютуқларга тўланмоқда.

Оммалашган ўйинда ўзингизнинг қатнашувингизни келгуси галга қолдирмангиз, ҳар бир кишига қулай бўлган «омадли сир» ҳақида унутмангиз!

«СПОРТЛОТО» карточкалари «СОЮЗПЕЧАТЬ»нинг киоскаларида ва «СПОРТЛОТО»нинг махсус дўконларида сотилмоқда.

СИЗЛАРГА ОМАД ТИЛАЙМИЗ!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА «СПОРТЛОТО» БОШҚАРМАСИ.

СПОРТ

«ШАШКА ЮЛДУЗЛАРИ—82»

Пойтахтда халқаро шашка бўйича аёллар ўртасида «Спартак» кўнгилли спорт жамиятининг республика Совети соврини учун ўтказилган «Шашка юлдузлари—82» мусобақаси ниҳоясига етди. Турнирда Иттифоқимизнинг турли бурчакларидан келган кучли спортчилар иштирок этдилар.

Мусобақалар давомида ереванлик ёш шашкачи Н. Варданян номдор спортчи, 1981 йилги жаҳон чемпионатининг кумуш совриндори, минсклик Ирина Пашкевични, тошкентлик Ирина Иванова эса СССРнинг экс-чемпиони, харьковлик Алла Аграновскаяни мағлубиятга учратгани турнирнинг ниҳоятда кескин кураш остида ўтганлигини кўрсатиб турибди. Турнирда бирор марта ҳам мағлубиятга учрамаган киевлик Ольга Беляева бош совринн эгаси бўлди. У 13 имкониятдан 10,5 очко жамғарди. 10 тадан очко тўплаган Ирина Пашкевич ҳамда вильнюслик Ромуальда Виткаускайтелар иккинчи-учинчи ўринларни бўлишиб олдилар.

Республикамиз вакиллари орасида эса тошкентлик Ирина Иванова ва Озода Аҳмедовалар энг юқори натижага эришдилар. Улар 8,5 тадан очко жамғариб, харьковлик Алла Аграновская билан бешинчи-еттинчи ўринларни бўлишиб олдилар.

И. ҲАКИМОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Мультфильмлар. 10.30 — Бадиий фильм. 11.30 — Концерт. 12.15—Ҳужжатли фильм. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — Телеочерк. 16.35 — «Санъат ва жамият». 17.05 — Концерт. 17.45 — «Шахмат мактаби». 18.15 — «Ёшлар адреслари». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Концерт. 20.20 — Фигурали учиш. 21.30 — «Время». 22.05 — Фигурали учиш. 22.45 — «Дунё воқеалари». 23.00 — Ҳужжатли фильм.

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.40 — Тарих. 5-синф. 10.00 ва 14.30 — Француз тили. 10.30 — Илмий оммабоп фильм. 11.05—Эстетик тарбия. 11.35 — «Меҳнатимиз — шон-шараф ишимиз». 12.05 — Оналар мактаби. 12.35 — Н. Грибачёв. поэмаси. 13.00 — «Қизил китоб» нималар ҳақида ҳикоя қилди». 13.30 — Н. А. Некрасов шеърлари. 14.00 — География. 15.00 — «Рус санъати». 15.30 — «Сен қонунни биласанми?». 16.15 ва 18.30—Янгиликлар. 18.50 — Фильм-концерт. 19.20 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — «Дўстларимиз чеҳраси». 21.30 — «Время». 22.05 — Бадиий фильм.

ЎзТВ-I. 11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — Телефильм. 12.30 — Адабиёт. 13.00 — Бадиий фильм. 18.00 — Кўрсатувлар программаси. 18.05 — Мультфильм. 18.10—«Сўз кетидан сўз келар». 18.30 — «Юлдузча». 19.00—«Қарши чўли янгиликлари». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Ижод саҳифалари». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Чорвачилик — зарбдор фронт». 21.05 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05—«Бугун оламда нима гап?» 22.20 — Экранда кинокомедия. 23.50 — Янгиликлар.

ЎзТВ-II. 17.50 — Кўрсатувлар программаси. 17.55 — Кинопрограмма. 18.40 — Физика. 19.40 — Телефильм. 19.55 — Янгиликлар. 20.15 — Бадиий фильм.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **РСФСР халқ артисти Иван РУБАН раҳбарлигидаги ёввойи ҳайвонлар аттракциони гастроллари** (19.30).

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети аппаратининг партия ташкилоти ва касаба союз комитети область партия комитетининг масъул ходими Н. И. Фурсовага онаси

Евдокия Илларионовна ЦИБИНАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Редактор ўринбосари С. Ғ. МУСАЕВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 02400 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1744. 13